

MGR. VIGANÒ

OP HET KRUISPUNT VAN DE WEGEN

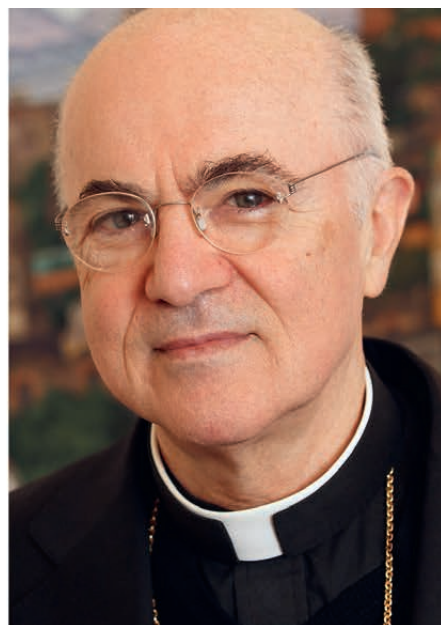
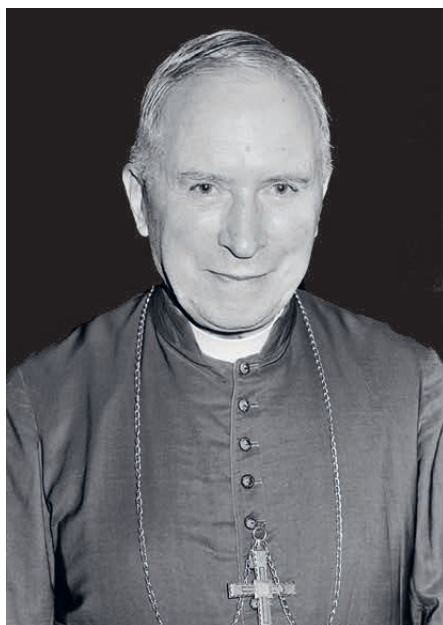
In *HIJ IS VERREZEN!* nr. 97 van januari-februari 2019 publiceerden wij een lovende brief van een strijdgenoot van wijlen abbé de Nantes aan Mgr. Carlo Maria Viganò, de Italiaanse prelaat die in een mediastorm terecht kwam toen hij paus Franciscus van nalatigheid beschuldigde in het dossier-McCarrick. Het diepe geloof, de rechtlijnigheid en de moed van Mgr. Viganò wekten bewondering en hoop bij veel traditionalisten. De voormalige apostolisch nuntius kantte zich de afgelopen maanden steeds duidelijker tegen de huidige paus én tegen het Tweede Vaticaans Concilie. Is Mgr. Viganò de man die moet gevolgd worden om de huidige apostasie het hoofd te bieden?

EEN PROVIDENTIËLE ONTMOETING

Op 1 juli 1968 werd onze vader, abbé de Nantes, door het H. Officie aangemaand – ongetwijfeld op persoonlijk aandringen van Paulus VI – om zijn kritiek op de paus, Vaticanum II en de Franse bisschoppen te herroepen en hen allemaal volledige, onvoorwaardelijke en ongelimiteerde gehoorzaamheid te zweren. Onderwerping aan iedereen en aan alles! Onze vader kreeg vier dagen om na te denken en een beslissing te nemen: een periode die hij tot de laatste minuut beleefde als « *het meest dramatische alternatief in mijn bestaan, onder de blik van God die mijn Meester en Rechter is* ».

Op 4 juli had hij zich uiteindelijk neergelegd

bij « *een volledige, blinde en definitieve onderwerping* ». Maar precies op die dag kwam hij in Rome Mgr. Marcel Lefebvre tegen, in die tijd algemeen overste van de paters spiritijnen. Zonder de minste aarzeling raadde de bisschop abbé de Nantes een dergelijke herroeping af: « *Dat kunt u niet doen, daar hebt u het recht niet toe. Wijzelf hebben het indertijd geschreven naar de H. Vader: de oorzaak van al het kwaad ligt in de Akten van het Concilie. Sta sterk in de waarheid!* » Daardoor nam onze vader opnieuw het kruis op zijn schouders waarvan hij zich een ogenblik “bevrijd” had gewaand. De volgende dag weigerde hij de verklaring van herroeping te ondertekenen, ondanks de nauwelijks verholde

dreiging met excommunicatie... die uiteindelijk nooit zou uitgesproken worden.

Ik herinner aan die feiten omdat Mgr. Carlo Maria Viganò onlangs een warm eerbetoon aan Mgr. Lefebvre heeft gebracht, die hij beschouwt « *als een belijder van het geloof* » ; zijn « *ontmaskering van het Concilie en de modernistische geloofsafval zijn meer dan ooit actueel* ». Mgr. Lefebvre belijder van het geloof... in de Kerk ? Zeker en vast niet. Mgr. Viganò deed ons hopen op de heilzame reactie van een bisschop tegen de Akten van Vaticanum II. Maar jammer genoeg volgt hij het voorbeeld van de stichter van Ecône, een voorbeeld dat absoluut moet afgeraden worden.

Want die ontmoeting van 4 juli 1968 in Rome was niet alleen voor onze vader providentieel, maar ook en misschien nog meer voor Mgr. Lefebvre, die zich zo aangespoord zag om ook zelf de richtlijnen te volgen die hij aan abbé de Nantes gaf : primo, de handtekening terugtrekken die hij als concilievader onder alle Akten gezet had, óók onder de Verklaring over de godsdienstvrijheid, waarvan hij wist dat ze ketters was omdat hij er moedig tegen gestreden had tijdens de voorbereidende discussies ; secundo, zich publiekelijk verzetten tegen de conciliaire hervorming en, naar het voorbeeld van onze vader, de persoonlijke verantwoordelijkheid van de Opperherder onomwonden in het licht stellen.

TWEE PARALLELE KERKEN ?

We kunnen alleen maar vaststellen dat Mgr. Lefebvre niets van dat alles gedaan heeft. Hij gaf er de voorkeur aan het dubbelzinnig stilzwijgen te handhaven waarin hij zich na de sluiting van het Concilie terugtrok. Waarom ? Met de bedoeling het canoniek recht te vrijwaren om de priesterbroederschap Sint-Pius X (FSSPX) te stichten en in Ecône een seminarie te openen waar « het experiment van de Traditie » gestalte zou krijgen.

Ondertussen had abbé de Nantes al in januari 1967 een catastrofale balans van de conciliaire hervorming opgemaakt, waarbij hij had gewezen op de overduidelijke betrokkenheid van de paus zelf in de activiteiten van de ondergeschikte uitvoerders van de hele onderneming. Hij had ook besloten om een strijd van Contrareformatie aan te gaan en liet weten dat het zijn intentie was om zich rechtstreeks tot de Opperherder te richten. Mgr. Lefebvre van zijn kant wachtte tot 1974 om openlijk zijn oppositie te tonen, zonder evenwel de conciliaire Akten en de toespraken van Paulus VI ondubbelzinnig met de vinger te wijzen. De stichter van Ecône bleef schipperen en beleed een schijnbare aanhankelijkheid aan de paus, altijd met de intentie zijn priesterbroederschap te redden.

Vergeefse moeite : de liquidatie was al lang van te voren geprogrammeerd en deed zich effec-

tief voor op 6 mei 1975 door een beslissing van de bisschop van Freiburg, die handelde op bevel van Paulus VI. Mgr. Lefebvre beging toen twee grote vergissingen, die we in herinnering moeten brengen omdat we ze vandaag terugvinden bij Mgr. Viganò.

De eerste vergissing was te doen alsof er sinds het Tweede Vaticaans Concilie twee parallelle Kerken bestaan : « de liberale, gereformeerde Kerk » en « de Kerk van altijd ». Die laatste wou Mgr. Lefebvre redden door de instelling van een « officiële, discrete, nederige Kerk die “de” Traditie zou handhaven ». Maar onze vader merkte op : « *Om het nut en de levensnoodzakelijkheid van die parallelle Kerk in de verf te zetten begon men het wantrouwen van de gelovigen aangaande de nieuwe Mis aan te wakkeren. Men ging zover ze te kenmerken als twijfelachtig, beledigend voor God, heiligschennend en meestal, om niet te zeggen noodzakelijkerwijze, ongeldig en dus een vorm van afgoderij !* »

Mgr. Viganò neemt die theorie van de twee Kerken vandaag over : « *Sinds Vaticanum II heeft zich een parallelle kerk gevormd, die zich afzet tegen de ware Kerk van Christus en in haar plaats wil komen. Geleidelijk aan heeft zij de goddelijke instelling die Onze Heer Jezus Christus gevestigd heeft overschaduwd om haar te vervangen door iets bedrieglijks.* » En hij aarzelt niet om de priesters aan te bevelen « *enkel de tridentijnse mis* » op te dragen en slechts « *een gezonde leer te prediken zonder ooit het Concilie te vermelden* ». De leken spoort hij aan om alleen « *naar de kerken te gaan waar de priesters waardig het H. Misoffer opdragen in de ritus die ons door de Traditie is gegeven [...]. Wanneer pastoors en bisschoppen zich rekenschap zullen geven van het feit dat het christenvolk het Brood van het Geloof eist en niet de stenen en schorpioenen van de “neo-Kerk”, zullen ze hun vrees opgeven en zich plooiën naar de gewettigde eisen van de gelovigen. De anderen, echte huurlingen, zullen tonen wat ze zijn en rondom zich alleen diegenen kunnen verzamelen die hun dwalingen en perverse siteiten delen ; ze zullen vanzelf verdwijnen.* »

STRIJD OP LEVEN EN DOOD BINNEN DE ENE KERK

Deze theorie leidt ertoe Kerk tegen Kerk op te zetten. Onze vader antwoordt daarop : « *Het is tegengesteld aan het katholiek geloof en beledigend voor het Woord Gods, door zijn beloften voor ijdel te houden, om te verklaren : “Er zijn twee Kerken.” Waar ziet u twee Kerken ? Enerzijds de Kerk van Rome, de historische, hiërarchische, zichtbare Kerk die over heel de aarde verspreid is en anderzijds... Wat ? En wie ? Voor de “donatisten” van vandaag [de aanhangers van tegenbisschop Donatus van Carthago riepen*

zichzelf in de 4de eeuw uit tot gelovigen van de enige ware Kerk en alle anderen tot leden van een valse Kerk] *is het spreken over twee Kerken slechts een manoeuvre : zij willen zo de overgang verzekeren van de oude en universele Kerk naar hun nieuwe Kerk die even echt en trouw zou zijn, om tenslotte af te kondigen dat die nieuwe instelling de enige ware en heilige Kerk is, terwijl de Kerk van Rome helemaal niets meer is. Van schismatieke ondermijning gesproken...* » (CRC nr. 107, juli 1976).

Waarover gaat het dan wel? **Om de strijd tussen twee godsdiensten binnen de Ene Kerk.** « *Twee godsdiensten bekampen elkaar binnen de Ene Kerk. Ze proberen het verstand en het hart van de geestelijken te winnen met de bedoeling de hiërarchische trappen te beklimmen en de hoogste macht te verwerven, de pauselijke macht, om zich zo zonder hindernissen te kunnen verspreiden doorheen heel het gelovige volk. Aan de ene kant is er de religie van de Antichrist en zijn eredienst van de Mens, aan de andere kant onze christelijke godsdienst en zijn eredienst van God alleen* » (ibid.).

Na het Concilie was het duidelijk dat de eerste religie de bovenhand gehaald had en dat de Kerk meegesleurd werd in een beweging van permanente hervorming. Abbé de Nantes begon toen met de *KATHOLIEKE CONTRAREFORMATIE IN DE TWINTIGSTE EEUW*, met inachtneming van twee regels: 1° hij en de vrienden die hem volgden mochten nooit doen alsof zij op zichzelf de Kerk waren en « *de post-conciliaire hervormde Kerk verwierpen als schismatiek en ketters* »; 2° « *binnen het Lichaam van de Kerk [...] strijden tegen de schismatieke en ketterse tendensen, tegen de onaanvaardbare nieuwlichterijen die de goddelijke zuiverheid van de Kerk aantasten en het ware leven ervan verduisteren* » (CRC nr. 240, januari 1967).

De tweede vergissing van Mgr. Lefebvre, die trouwens logisch voortvloeit uit de eerste, is afgezien te hebben van elke vorm van beroep op de paus. Iedereen die de wanorde en het bederf van de geloofscultus weigert, moet absoluut de hervorming – die toegelaten en bevolen wordt door een schijnbaar unanieme hiërarchie met aan het hoofd ervan de paus – bekampen *zonder* de Kerk te verlaten.... hoewel diezelfde Kerk hem uitdaagt tot rebellie en openlijk wenst dat hij met slaande deuren vertrekt. **Het komt er op aan de Hervorming te weigeren terwijl men ondertussen in de Kerk blijft.**

EEN BESLISSENDE KEUZE

Slaat Mgr. Viganò dezelfde weg in als Mgr. Lefebvre die hij zo bewondert?

Hij lijkt een scherpzinnige analyse te maken van Vaticanum II. In een open brief gedateerd 21 september 2020 schrijft hij: « *De wezenlijke valsheid bestaat er in de concilievaders er op*

bedrieglijke wijze toe gebracht te hebben om dubbelzinnige teksten goed te keuren, die ze niet-temin als voldoende katholiek beschouwden, en vervolgens diezelfde dubbelzinnigheid te gebruiken om die documenten precies te laten zeggen wat de nieuwlichters beoogden. De conciliaire teksten kunnen vandaag niet in essentie gewijzigd worden om ze rechtzinniger of transparanter te maken : ze dienen verworpen te worden volgens een procedure die het opperste gezag van de Kerk te zijner tijd opportuun zal vinden. »

Maar wie is “het opperste gezag van de Kerk”? Vanzelfsprekend de paus, in verband met wie de prelaat toevoegt: « *We moeten opmerken dat het hierboven beschreven mechanisme, ingeluid door Vaticanum II, een opleving, een versnelling en zelfs een nooit geziene veralgemeening heeft gekend met Bergoglio [sic], die bewust zijn toevlucht neemt tot vage en geraffineerd geformuleerde uitdrukkingen die losstaan van het klassieke theologisch taalgebruik. Zijn bedoeling is precies om alles wat nog rest van de kerkelijke leer onderdeel na onderdeel te ontmantelen, in naam van de toepassing van het Concilie. Het is waar dat bij Bergoglio [re-sic] de ketterij en het afwijken van het Leergezag vanzelfsprekend zijn en bijna schaamteloos. Maar het is even waar dat de Verklaring van Abu Dhabi niet mogelijk zou geweest zijn zonder Lumen gentium.* »

We kunnen dus besluiten dat Mgr. Viganò op het kruispunt van de wegen staat.

Ofwel volgt hij het voorbeeld van Mgr. Lefebvre. Dan heeft alles wat hij zegt, schrijft en publiceert op zijn blogs en andere internetsites geen andere draagwijdte dan zichzelf te verheffen tot rechter over de wettige paus, tegen hem een partij in het leven te roepen en zo het schisma van de stichter van de priesterbroederschap Sint-Pius X te bestendigen.

Ofwel stelt hij zich ten dienste van het algemeen belang van de Kerk. Dan moet hij niet alleen aan zijn lezers, maar aan de H. Vader zelf zijn verdenkingen van ketterij en de redenen voor zijn tegenstand tegen de Akten van het Concilie duidelijk maken. En als opvolger van de apostelen moet hij vervolgens de gemeenschap met de bisschop van Rome verbreken en tegen hem een aanklacht wegens ketterij, schisma en schandaal indienen, op een officiële, plechtige en openbare manier zodat iedereen op de hoogte is en al zeker de geestelijkheid van Rome. Zo zal hij de *feilbare* paus ertoe verplichten zijn *onfeilbaar* leergezag uit te oefenen in zijn eigen zaak zodat eindelijk definitief een oordeel geveld wordt tussen de ware godsdienst van de eredienst van God en zijn goddelijke Moeder en de religie van de cultus van de mens... en van de moedergodin Pachamama...

broeder Bruno van Jezus-Maria

COVID-19 : ENKELE WAARHEDEN

WAT moeten we vaststellen als we terugkijken op de ravage die het coronavirus al teweeggebracht heeft? Eerst en vooral mogen we niet vergeten dat het virus uit communistisch China komt! Is het van dierlijke oorsprong of is het per vergissing ontsnapt uit een laboratorium? Veel theorieën, weinig zekerheid. Laten we veronderstellen dat de Chinezen niet schuldig zijn of dat ze, in het slechtste geval, een labo-fout begaan hebben. Hoe dan ook treft hen een zware schuld omdat ze vanaf het begin vlakaf gelogen hebben over de cijfers, over het aantal van hun zieken, over de precieze datum waarop het virus opgedoken is. Vandaag geven ze slechts 4632 overlijdens toe. Moeilijk te geloven!

De leugen over de cijfers had tot gevolg dat dokters en bewindslieden in het Westen het gevaar van het virus onderschat hebben. Dr. Alexandra Henrion-Caude, voormalig hoofd van het Franse *Nationaal instituut voor gezondheid en medisch onderzoek*, herinnert er bovendien aan dat de zgn. Chinese experts ons ook heel wat kostbare tijd hebben doen verliezen in de strijd tegen het virus: een of twee maanden. Toen Covid-19 Europa bereikte, boden de Chinezen hun hulp aan Italië aan omdat ze zouden weten hoe de ziekte moest aangepakt worden. Het eerste wat ze aanraadden, was om zeker geen autopsies te verrichten. Eigenaardig, want als men ziet dat een onbekend virus dodelijke slachtoffers maakt, moet men normaal gesproken onmiddellijk tot een volledige autopsie van de overleden patiënten overgaan. Men verkoos de Chinezen te vertrouwen. Als men vanaf het begin lijkonderzoek had gedaan en niet pas in maart, zou het aantal doden veel lager hebben gelegen, want men zou sneller de werking van het virus begrepen hebben.

Vervolgens is er de totale onbekwaamheid van

onze politici om de crisis aan te pakken. « *Welke vergissing hebben zij niet begaan?* » luidt de titel van een essay door prof. Christian Perronne, gedurende 15 jaar voorzitter van de commissie voor overdraagbare ziekten van de Hoge Raad voor de Volksgezondheid. Het ene schandaal na het andere: tekort aan maskers, gebrek aan tests, immobilisme van de wetenschappelijke raad die de regering moest bijstaan, verbod aan de huisartsen om chloroquine voor te schrijven (de eerste keer dat Franse geneesheren het recht ontnomen wordt om voor te schrijven wat zij denken aan hun patiënten te moeten geven) enz. In een democratie is niemand verantwoordelijk en verbergt iedereen zich achter zijn paraplu. Wij hebben dat gezien tijdens de beide Wereldoorlogen en we zien het opnieuw in deze crisis.

Het ergste is echter de capitulatie van de Kerk. De progressistisch geworden Kerk van paus Franciscus, die gezegd dicht bij elke mens en heel de mens staat, was compleet afwezig tijdens de crisis: bevel om de kerken te sluiten, de missen te schrappen, de liturgie van de Goede Week te annuleren. De priesters kregen het verbod de gezinnen te bezoeken, de stervenden bij te staan, de overledenen in de kerk te begraven. Wat is het resultaat? Mgr. Chauvet, rector van de Parijse Notre-Dame, verwoordde het op 14 augustus: « *In Frankrijk is ongeveer 30 % van de pratikerende gelovigen niet meer teruggekeerd naar de kerk.* » Ofwel geven zij er nu de voorkeur aan de Mis op tv te volgen, ofwel zijn ze ontzettend ontgoocheld in hun herders en hebben ze alle vertrouwen in hen verloren. Dat is de waarheid: **de Kerk is tekortgeschoten in haar plicht de zielen te redden door zorg te dragen voor de lichamen...**

broeder Bruno van Jezus-Maria

In Nederland (en in ons eigen land zal het niet anders zijn) stelt men vast dat veel gelovigen die niet naar de kerk móchten tijdens de eerste coronagolf, niet zijn teruggekeerd toen de maatregelen versoepeld werden. « **De ontkerkelijking bevindt zich nu op het niveau dat pas voor 2030 was voorzien** », schrijft Sander van Walsum in *DE VOLKSKRANT* (13 september 2020).

« Er zijn mensen die aan corona een positief effect toedichten op het geestelijk leven: we zijn ons meer dan voorheen bewust van onze kwetsbaarheid, we moeten een tijdje afzien van de onmiddellijke bevrediging van behoeften, we zijn meer tot onderlinge bijstand verplicht en ga zo maar door. Ed Smeets, pastoor-deken van Venray en vicaris voor liturgie van het bisdom Roermond, behoort niet tot die mensen. “Ik kan zo gauw geen positieve effecten van corona noemen”, zegt hij berustend. Hij doelt niet alleen op het feit dat lang niet alle praktiserende katholieken in het bisdom

na de abrupte kerksluiting in maart in de kerk zijn teruggekeerd. Het gaat hem vooral aan het hart dat de aanraking van mensen, die een zo wezenlijk bestanddeel vormt van de liturgie, niet verenigbaar is met de afstandsregels die tot nader order van kracht zijn. “Het hele gemeenschapsleven is erdoor ontzield. De eerste communie, het vormsel, het sacrament van de doop en de ziekenzalving, het gewone intermenselijke contact: de aanraking vormt er het wezen van.”

« Zeker: in digitale sferen kunnen wel wat noodverbanden worden aangelegd. Vrijwel elke geloofsgemeen-

schap [...] zendt de vieringen inmiddels via streaming of andere kanalen uit. Met, aanvankelijk, hoopgevende resultaten: op deze manier kwamen meer mensen met de heilsboodschap in aanraking. Maar inmiddels daalt het aantal gebruikers van het digitale alternatief alweer. En dat digitale alternatief zal de eredienst met mensen van vlees en bloed ook nooit kunnen vervangen, schreef priester-theoloog Tomás Halík in *Trouw*. “De echte aanwezigheid van Christus in de eucharistie vraagt om de echte aanwezigheid van gelovigen rond het altaar én om de echte aanwezigheid van christenen in de samenleving.” »

INCULTURATIE OF NIET ?

SINT-FRANCISCUS XAVERIUS IN JAPAN

In ons vorig nummer onderzochten we de missiemethode van de H. Franciscus Xaverius (1506-1552) in Portugees-India. We stelden vast dat de grote apostel een tegenstander was van elke vorm van aanpassing aan de inlandse gebruiken, dat hij pleitte voor een nauwe samenwerking met de kolonisatoren en dat hij geen compromissen wou sluiten met de autochtone elite van de brahmanen. De vraag is nu of hij zijn handelwijze aanpaste toen hij op weg ging om Japan te kerstenen, dat niet in handen was van Europeanen.

TERUGKEER UIT INDONESIË

Van 1545 tot 1548 is Sint-Franciscus Xaverius actief in Indonesië, dat ook binnen de Portugese invloedssfeer ligt. Hij boekt merkwaaardige successen op de Molukken. Wanneer hij op zijn terugreis in Malakka is, spoort hij de gouverneur aan om in te gaan op de uitdaging van een zeeslag tegen drie moslimvorsten die de stad willen vernietigen. Tijdens de strijd draagt hij de Mis op voor een goede afloop. En net zoals de H. Pius V twintig jaar later onderbreekt hij zijn preek om de overwinning aan te kondigen !

In 1548 komt onze heilige vanuit Malakka opnieuw aan in Goa. Daar verneemt hij de moord door vergiftiging op Miguel Vaz, de Portugese vicaris-generaal die zijn medestander was. Franciscus Xaverius beseft dat zijn missiearbeid in Portugees-India gecompromitteerd is door de dood van de man die als opdracht had de koninklijke functionarissen opnieuw in de pas te doen lopen. In een brief aan koning João III maakt hij zijn verlangen bekend om naar Japan te gaan.

Deze beslissing wordt algemeen geïnterpreteerd als een verwerping van het Portugese patronaatschap [het gezag van Portugal als koloniserende mogendheid] door

Franciscus Xaverius en een verandering van methode. Die onjuistheid is te wijten aan pater Henri Bernard-Maître, specialist van de Chinese missies. In het artikel *China* van de *Dictionnaire d'Histoire et de Géographie ecclésiastiques* beweert hij dat de grote apostel zijn methode van evangelisatie in Japan aangepast heeft : na eerst heel ruim en collectief het doopsel toegediend te hebben in India, gebruikmakend van de invloed van de Portugezen in dat gebied, zou hij respectvoller geworden zijn voor de plaatselijke cultuur toen hij op 15 augustus 1549 voet aan wal zette in de Japanse stad Kagoshima. Omdat er geen Portugese ko-

lonisatoren waren zou hij zijn kledij van arme afgelegd hebben en in plaats daarvan het kostuum van een belangrijk personage aangetrokken hebben. Op die manier zou Franciscus de *methode van de aanpassing* ingeluid hebben, die later verder op punt gesteld werd door zijn "opvolgers" in het Chinese rijk : Alessandro Valignano, Matteo Ricci, Ferdinand Verbiest en de andere boegbeelden van de inculturatie.

Deze interpretatie is fout en vormt een typisch voorbeeld van de vervorming van de feiten door modernistische historici.

HET KOLONIAAL BESTUUR SCHIET TEKORT

De ware redenen voor zijn afreis staan duidelijk in zijn brief aan de koning van 20 januari 1548 : « *De voornaamste drijfveer waardoor ik geneigd ben naar*

ginder [naar Japan] te gaan is dat ik heel erg betwijfel of ik in India ooit de echte en efficiënte bescherming vanwege de autoriteiten zal vinden, die noodzakelijk is voor de voortgang van onze heilige godsdienst en het bewaren van de bestaande christelijke gemeenschappen. »

Deze brief is van kapitaal belang. Na beschreven te hebben hoe de jaloezie en de ambitie van de Portugese gouverneurs en agenten schade berokkent aan de

De aankomst van de grote apostel in de Japanse havenstad Kagoshima in de zomer van 1549. Naast hem staat Anjiro. Muurschildering in de katholieke kathedraal van Kagoshima.

kerstening, geeft Franciscus Xaverius richtlijnen om terug orde op zaken te stellen in de Portugese bezittingen, met het oog op de redding van de zielen. « *Er bestaat geen enkel ander obstakel voor de erkenning van de goddelijkheid van Jezus Christus door alle bewoners van India dan de nalatigheid van de onderkoning en de gouverneurs om er zich mee bezig te houden.* » En hij vraagt voorbeeldige straffen : « *Van elke gouverneur die de vooruitgang van de godsdienst verhinderd heeft, moeten de bezittingen bij zijn terugkeer in Portugal aangeslagen worden. Zijn rijkdommen en patrimonium zullen besteed worden*

aan werken van liefdadigheid. Hijzelf zal in de boeien geslagen worden en gedurende lange jaren in strenge omstandigheden opgesloten worden. »

Krasse taal, maar het is heel de naastenliefde van de apostel van India die zich uitdrukt in zijn wil om het politiek gezag te betrekken bij de belangen van de ene ware godsdienst. Tijdens zijn verblijf in Indonesië had hij al gevraagd om de oprichting van een tribunaal van de Inquisitie, dat in Goa effectief ingesteld zou worden in 1560, na zijn dood, om op te treden tegen de morele misbruiken van vooral de koloniale administratoren.

Maar wat kon hij doen in Japan met volstrekt heidense gezagsdragers? Zou Franciscus Xaverius een betere steun vinden in een land waar de Portugezen enkel als handelaars aanwezig waren?

VAN DE ILLUSIE

VAN EEN GEORGANISEERDE BESCHAVING...

Hij hoopte in Japan minder obstakels te vinden als in India, om te beginnen door de afwezigheid van valse christenen uit het jodendom en de islam, die geneigd waren hun oud geloof in het geheim te beleven en daarbij profiteerden van de afgelegen ligging van de kolonie. Maar een tweede reden was wat hij vernomen had van een Japanner, een zekere Anjiro; hij had die ontmoet in Malakka en de man had de loftrumpet gestoken over het "redelijk" karakter van zijn volk. Anjiro had onze heilige doen geloven dat het apostolaat in Japan gemakkelijker zou zijn en dat zijn landgenoten op een half jaar tijd allemaal christen zouden worden!

Sint-Franciscus Xaverius is bijzonder opgetogen. Op 14 april 1549 vertrekt hij uit Goa naar Malakka waar de gouverneur, een zoon van Vasco da Gama, hem een hoop geschenken voor de koning van Japan meegeeft. Op 24 juni gaat hij aan boord van het schip van een Chinese piraat die, na het raadplegen van een afgodsbeeld vooraan op zijn boot, besluit om koers te zetten naar... China, waar elke Europeaan de doodstraf krijgt! Het is de enige keer in zijn leven dat Franciscus Xaverius schrik heeft, niet van de dood, maar omdat hij zich in de klauwen van de duivel voelt. Hij begint te bidden en een verschrikkelijke storm breekt los; de Chinees verliest de controle over zijn schip dat op drift geraakt.

Ze bereiken het zuidelijke Japanse eiland Kyushu op het feest van de Tenhemelopneming 1549 en gaan aan wal in de stad Kagoshima, vlakbij het dorp van Anjiro. Dan blijkt dat de Japanner zijn land ontvlucht is omdat hij iemand vermoord heeft... Niettemin valt de moordenaar een hartelijk onthaal in zijn dorp te beurt, tot verbazing van Franciscus Xaverius: de *daimyo* (landheer) vergeeft Anjiro's misdaad zonder dat het zelfs tot een proces komt. Onze heilige kon nog niet begrijpen met wat een gemak en kalmte de Japanners iemand doodden. Elke landheer en elke familievader had het recht op leven en dood van zijn ondergeschikten, zelfs voor

het kleinste vergrijp. En een terdoodveroordeelde mocht door gelijk wie omgebracht worden. Onder zo'n terreur was het niet vreemd dat de mensen zeer "redelijk" leken en vrij van wraakzucht.

Onze heilige heeft zich dus kunnen inbeelden dat hij te maken had met een georganiseerde beschaving, minder primitief dan die van India of Indonesië; vandaar dat we in zijn brieven vaak de vermelding van het redelijk karakter van de Japanners vinden. We moeten hier nog aan toevoegen dat velen in die tijd het bestaan van een ziel in de heidenen ontkenden, terwijl de missionarissen beklemtoonden dat de inboorlingen wel degelijk een ziel hadden en met rede begiftigd waren, dat wil zeggen in staat om de prediking te begrijpen. Daarom herhaalde Franciscus Xaverius dat de Japanners superieur waren aan de andere volkeren van het Verre Oosten en dat men missionarissen moest sturen. Daaruit besluiten dat hij de barbaarse zeden van Japan bewonderde, is meer dan een brug te ver!

... TOT DE MYTHE VAN DE AANPASSING

De katholieke historici van tussen de twee Wereldoorlogen, die vooral gedreven werden door de anti-kolonialistische passies die toen de kop begonnen op te steken, wilden absoluut een Sint-Franciscus Xaverius presenteren die zijn buik vol had van de Portugese kolonisatie en eindelijk een volk gevonden had dat reeds een beschaving had, die men niet moest veranderen maar waaraan men zich moest aanpassen.

Die visie wordt doorprikt door een hedendaagse historica als Nathalie Kouamé: « De geschiedschrijving van de eerste missie naar Japan is het er in het algemeen over eens dat de ontmoeting in Malakka in 1547 tussen Xaverius en een Japanner uit Kagoshima beslissend was voor de uitwerking van zijn project. [...] De mythe kan ongeveer als volgt samengevat worden: getroffen door de intelligentie, de nieuwsgierigheid en de vroomheid van de Japanner Anjiro was Xaverius, die tot dan toe slechts de Apostel van India was geweest, vastbesloten om te vertrekken naar de "pas ontdekte grote eilanden die eilanden van Japan genoemd worden". Deze legende van een haast miraculeuze ontmoeting [*men moet niet overdrijven: het was hoe dan ook een providentiële ontmoeting!*] gaat meestal gepaard met de opvatting dat het verblijf van Xaverius op de archipel hem helemaal veranderd heeft: door de ontdekking van een uitzonderlijk en bijzonder aantrekkelijk volk zou de apostel zijn evangelische methodes omgevormd en verfijnd hebben » (Nathalie Kouamé, *Le christianisme à l'épreuve du Japon médiéval*, 2016, p. 20).

Franciscus Xaverius begreep de mentaliteit van de Japanners helemaal niet. Hij sprak zelfs hun taal niet. Dat hij de gave van de talen zou gehad hebben, is een vrome legende die niet overeenkomt met de realiteit. Zijn brieven lezen: hij zegt zelf dat hij in India en Japan zeer verveeld zat met het feit dat hij geen

DE MARTELAREN VAN DE KERK IN JAPAN.

Bovenaan Sint-Franciscus Xaverius en vlak onder hem de H. Paul Miki, een Japanner die op zijn 22ste jezuïet werd en in 1597 samen met 24 gezellen de kruisdood stierf in Nagasaki. Op dit schilderij uit 1650 wordt de marteldood van nog andere volgelingen van Christus, missionarissen zowel als inlanders, uitgebeeld. Het bloed van de martelaren is het zaad voor christenen.

Tamil of Japans sprak. Wat deed hij dan om te prediken? Het was Anjiro, die Portugees geleerd had in Goa, die de catechismus vertaalde in het Japans. Met de toelating van de *daimyo* van Kagoshima begon Franciscus Xaverius op straat te prediken, waarbij hij de vertaling van zijn metgezel voorlas met een verschrikkelijk Spaans accent; zijn toehoorders lagen krom van het lachen. Na één jaar had hij slechts een honderdtal bekeerigen kunnen bewerken, een groot contrast met zijn successen in India!

Pater Van Straelen (*Ouverture à l'autre, laquelle? L'apostolat missionnaire et le monde non chrétien*, Parijs, 1982) toont aan dat de godsdienst die onze heilige predikte in het begin beschouwd werd als een vorm van boeddhisme; de oorzaak lag bij de termen die Anjiro in zijn vertaling gebruikte (p. 111). De Japanner had de woorden "God" en "Jezus Christus" omgezet in begrippen uit zijn oude godsdienst, het Amidisme. Zo had hij "de Verlosser" vertaald als *Hokote*, wat letterlijk "de Boeddha" betekent! « De eerste predicates van de H. Franciscus Xaverius in Japan leden veel onder die handicap. De missionaris dacht in zijn goedgelovigheid dat uit het Japans woorden en uitdrukkingen konden gehaald worden die onmiddellijk begrippen konden weergeven zoals "God", "Drie-eenheid", "duivel", "redelijke ziel", "Verlosser", "Weg naar het heil", "Hemel" en "hel" » (Jacques Proust, *L'Europe au prisme du Japon*, Albin Michel, 1997).

Onze missionaris gaf zich al snel rekenschap van die onvolkomenheid en corrigeerde de vertaling door in de Japanse taal Portugees of Latijnse termen in te voeren die hij fonetisch weergaf met Japanse schrifttekens. Maar het lettergreepalfabet van die taal leent zich slecht tot de omzetting van woorden. Het woord "Deus" moest weergegeven worden als "Deusu", "Spiritus" als "Supiritsu", "Jezus" als "Sesusu" enz. Kan men zich voorstellen hoeveel

moeilijkheden de missionarissen hebben moeten oplossen?

Ondanks al zijn initiatieven zagen de Japanners in het christendom slechts een zoveelste sekte, wat hen niet aanzette tot bekering. Nogmaals een bewijs dat elke aanpassing aan het boeddhisme schadelijk is voor de evangelisatie! Maar toch waren de bonzen [de priesters van het shintoïsme, de oorspronkelijke religie van Japan; *bo-nzi* in het Japans] zeer gebeten op Franciscus Xaverius. Zij kregen van de *daimyo* gedaan dat het de apostel verboden werd nog langer te prediken, omdat hij het geloof in de nationale goden vernietigde...

DE NOODZAAK

VAN DE PORTUGESE KOLONISATIE

De apostel van het Verre Oosten kon onmogelijk houvast vinden op de toelating om te prediken die hem gegeven werd door Japanse landheren: hun gezag was veel te onstabiel wegens de anarchie die in Japan heerste en bovendien stond hun toestemming uitsluitend in dienst van hun eigen belangen. Deze toestand van onzekerheid hypothekeerde elke evangelisatie, zoals de toekomst zou aantonen. Daarom rekende hij voor alles op de steun van Portugal, door een middel te gebruiken dat alle progressisten zou doen steigeren.

Na zijn mislukking in Kagoshima schreef Franciscus Xaverius naar de gouverneur van Malakka om hem uit te leggen hoe hij handelsposten in Japan kon inrichten; hij duidde zelfs de plaatsen aan die het meest gunstig waren en wees de handelaars op de winsten die zij zouden kunnen boeken: « *Deze werkwijze zal van grote waarde zijn om de prediking van het Evangelie in dat rijk te vergemakkelijken. Onze prediking [...] zal een nuttige steun vinden in die externe bijstand. Ik verwacht er, zonder te overdrijven, heerlijke vruchten van: de snelle opbloei van de Kerk van Jezus Christus in Japan en de gemakkelijke oogst van talrijke nieuwe leerlingen* » (5 november 1549).

Zijn steun aan de economische belangen van Portugal werd niet ingegeven door eigenbelang of het profijt voor de jezuïeten, maar enkel ter bevordering van het Portugese patronaatschap: « *Het zal inderdaad niet veel moeite kosten om in de haven van Sakai, de voornaamste marktplaats van heel Japan, een huis te verkrijgen voor de agenten van de Portugese koning, met magazijnen voor koopwaar uit Europa. En die koopwaar kan verruild worden voor goud en zilver van perfecte zuiverheid, in overvloed geproduceerd door de mijnen van het rijk...* » (*ibid.*).

Sint-Franciscus Xaverius hechtte groot belang aan die handel, want de Portugese aanwezigheid te midden van de feodale chaos was bron van beschaving en vrede. De Portugese handelsposten waren gunstig

voor de uitbreiding van de godsdienst, alleen al door de mogelijkheid voor de missionarissen om overgebracht te worden op Portugese koopvaardijschepen.

Abbé de Nantes was het met de zienswijze van de H. Franciscus Xaverius helemaal eens : « *Een blik op de wereldkaart maakt duidelijk dat er op aarde nog [of terug!] uitgestrekte gebieden zijn die er gewoon behoefte aan hebben van ons, in naam van Christus, de tijdelijke hulp van economie en politiek te krijgen ; doorheen dat zichtbaar goed zullen zij vervolgens het onzichtbaar goed van de ware godsdienst verwerven, de enige die aan het materiële samenhang en een blijvend karakter kan geven. Het Evangelie dringt tot deze volkeren door samen met de beschaving. De missionaris is hier vergezeld van de soldaat en de handelaar* » (Vaticanium III voorbereiden : de katholieke missies, in *Hij is verrezen !* nr. 48, november-december 2010).

DE JAPANESE CULTUUR, EEN OBSTAKEL VOOR DE EVANGELISERING

Verre van de Japanse cultuur te bewonderen, beschouwde Franciscus Xaverius haar als een geweldige hinderpaal voor de kerstening, wegens het grote gevaar om te prediken tot een zo hoogmoedige natie die overheerst werd door de bonzen. Bij de Japanners die hij beschrijft is weinig te merken van "redelijkheid"! « *Als arme en ellendige vreemdelingen moeten wij rivaliseren met de reputatie en de roem van een trotse natie, die vol bewondering is voor zichzelf en haar geschiedenis ; die helemaal gedomineerd wordt door de bonzen, de meest vooraanstaande personages van het land inzake waarigheden en algemeen respect. [...] Het eerste en noodzakelijkste werk van de missionarissen bestaat er in de drogredeneringen van de bonzen tot stof te herleiden, hun leugens te ontmaskeren en het daglicht te laten schijnen over hun onwaardige geheime praktijken, die enkel tot doel hebben geld af te zetten van het lichtgelovige volk.* » Eigenlijk is de houding van de heilige tegenover de bonzen precies dezelfde als die tegenover de brahmanen in India.

Wat de cultus van de voorouders betreft, die algemeen verspreid was in Azië : nergens blijkt dat Franciscus Xaverius zich daaraan aangepast zou hebben. Hij onderstreepte alleen dat de tegenstand van de missionarissen tegen die vorm van afgoderij haat zou opwekken : « *Wanneer de vreemde missionarissen met klem verklaren dat niemand van hen die in de vlammen van de hel zijn terechtgekomen daaruit bevrijd kan worden, noch door offers, noch door allerlei ceremonies [...], dan zal de haat tegen die geloofsverkondigers opvlammen als een hevige storm ; zelfs de meest verstandige inwoners zullen verontwaardigd zijn over zo'n strenge mening ten opzichte van de zielen van hun dierbare doden* » (brief aan Sint-Ignatius, 29 januari 1552).

De apostel was van mening dat de oversten van de jezuïeten de dwingende plicht hadden om een

geestelijke elite op te leiden, bekwaam om te antwoorden op de tegenwerpingen van de bonzen. Cruciaal daarbij was en is het mysterie van het heil van de ongelovigen. In een sermoen van 2 oktober 1982 ging onze vader, abbé de Nantes, op die kwestie in : « *De Japanse bonzen met wie hij discussieerde, zeiden hem : "Hoe kan jij zeggen dat jouw God goed en barmhartig is, vermits Hij zoveel eeuwen gewacht heeft alvorens ons, Japanners, het licht te geven ? Als jouw God goed is en als het de Waarheid is, had Hij ons dan niet al eeuwen geleden moeten verwittigen ?" Op die vraag kon Sint-Franciscus Xaverius niet antwoorden.* »

En abbé de Nantes wou op die vraag zelf geen antwoord geven : « *Beweer ik het probleem te kunnen oplossen ? Neen ! Maar in mijn geest kniel ik neer aan de voet van die vroegere missionarissen die de moed van hun geloof hadden en het, toegegeven, zonder nuances predikten. Ik zou hen echter niet durven bekritisieren. Want de verkondiging van hun geloof in zo'n krachtige en ondubbelzinnige bewoordingen was in staat om zielen te bekeren en hen weg te trekken uit religies die, zoals men vandaag zegt, misschien wel enig spoor van waarheid bevatten, maar die daarnaast toch vooral overliepen van smerige zaken en dingen die we duivels moeten durven noemen.* »

Dat is het enige antwoord dat mogelijk is. We moeten nederig gehoorzamen aan het gebod van de Heer, want God heeft niet gewild dat wij zouden weten wat het lot is van de zielen die Jezus Christus niet gekend hebben. Hij heeft ons echter het bevel gegeven het geloof te prediken ongeacht de reactie van de heidenen.

DE NEDERIGHEID VAN DE APOSTEL

Na twee jaren van een bovenmenselijk apostolaat moest Sint-Franciscus Xaverius de feiten onder ogen zien : deze missie was de moeilijkste en zwaarste van allemaal. Toen Sint-Ignatius hem wilde benoemen tot overste van de jezuïeten in de missies, schreef onze heilige hem dat hij onbekwaam was om missionarissen in die omstandigheden te leiden en waarschuwde hij hem op wat voor verschrikkelijke beproevingen zij zich moesten voorbereiden. « *Nooit zal ik alles kunnen neerschrijven wat ik de mensen van Japan verschuldigd ben ; want het is door het contact met hen dat de Heer onze God me een diepe kennis van mijn eindeloze neigingen tot het kwaad gegeven heeft* » (29 januari 1552). Daarom vroeg hij voor de missies naar Japan slechts nederige medebroeders, in staat tot zelfverloochening en zelfvergetelheid.

Toen hij in 1552 terug in Goa was, alvorens naar China te vertrekken, verklaarde hij in een afscheidstoespraak onomwonden dat geen enkele leerling van het plaatselijk Sint-Pauluscollege klaar was voor de missionering van Japan. « *Ik kan het niet genoeg herhalen : onze broeders zullen te maken krijgen met strijd en beproeving in een mate die men zich niet kan voorstellen. Op elk moment en altijd op het ongewenste ogenblik zullen ze geconfronteerd worden*

met vervelende vragenstellers, overdag en vaak ook tijdens de nacht. [...] De aanzienlijke personen zullen hen laten roepen, zonder dat ze kunnen weigeren naar hen toe te gaan. Die voortdurende afleidingen zullen hen beroven van de tijd van de dagelijkse gebeden, meditaties, overwegingen en andere geestelijke oefeningen. Ze zullen de tijd niet hebben om de Mis op te dragen, alvast gedurende de eerste dagen na hun aankomst, wegens de oneindige stroom bezoekers. »

Hij vond trouwens dat een toekomstige missionaris Portugal niet mocht verlaten zonder zijn vorming voltooid te hebben. Abbé de Nantes beval ook diezelfde intellectuele en godsdienstige vorming aan, samen met de noodzaak van een monastiek leven, dat wil zeggen het aanleren van de deugden van een monnik-missionaris voor die streken : « *Ten opzichte van de landen die van ons de beschaving reeds ontvangen hebben, maar zonder het christendom, zal de Kerk haar missie-inspanningen moeten aanpassen : een hoge vorm van intellectualisme én een verdieping van het contemplatieve leven. De evangelisatie zal in die landen missionarissen moeten hebben die bekwaam zijn om het debat ten gronde aan te gaan : wetenschappelijke kritiek van de niet-christelijke beschaving, kritiek van de valse godsdiensten en ideologieën die deze beschaving op gelijke voet willen plaatsen met het christendom* » (Vaticanium III voorbereiden : de katholieke missies, in *Hij is verzezen !* nr. 48, november-december 2010).

MISLUKKING AAN DE POORT VAN CHINA ZONDER PORTUGAL

Sint-Franciscus Xaverius brandde van verlangen om China binnen te trekken, maar zijn dood op het eiland Sancian op 3 december 1552 had een oorzaak die weinig historici onderstrepen en die hij zelf nochtans op voorhand beschreven had.

Malakka werd bestuurd door een andere zoon van Vasco da Gama, don Alvaro de Ataide, een gewetenloos man. De onderkoning van India had tot ambassadeur in China een gewone koopman aangesteld, een zekere Pereira, die een vriend was van onze apostel en hem een schip ter beschikking stelde vol peper voor de Chinese keizer. Maar don Alvaro, die jaloers was omdat hij niet tot ambassadeur was benoemd, liet in Malakka door soldaten beslag leg-

gen op het schip van Pereira. Franciscus Xaverius mocht vertrekken naar China, maar zonder de boot en zonder de bescherming van een Portugese ambassade !

Nu was China in die mate voor vreemdelingen gesloten dat alleen gezanten van de Portugese koning er toegang tot hadden. Franciscus Xaverius die zich zo verheugd had in de providentiële gelegenheid was ontgoocheld ; de hele aangelegenheid was niet vreemd aan zijn overlijden. De episode bewijst dat de apostel tot het einde toe de steun van de Portugezen wou vragen : zonder hun tussenkomst was elke kerstening in dat gebied tot mislukken gedoemd.

DE WARE OPVOLGERS VAN SINT-FRANCISCUS XAVERIUS

Nadat onze heilige op 20 november 1551 uit Japan vertrokken was en terwijl er nog altijd geen sprake was van Portugese steun, gingen de nieuwe overste van de missie, pater Cosme de Torres, en broeder Juan Fernández (ze waren beiden met Franciscus Xaverius meegegaan naar Kagoshima) verder met de methode van de grote apostel. Hun werk leverde vruchten op in de vorm van bekeringen. Fernández fungeerde als tolk tijdens de disputen van pater De Torres met de bonzen, die hij openlijk kon vernederen en die daarop – zoals Franciscus Xaverius voorzien had – de missionarissen vervolgden.

In augustus 1552 kwam pater Baltazar Gago in Japan aan. Hij merkte meteen dat er nog een vijftigtal termen waren, door Anjiro gesuggereerd om christelijke begrippen weer te geven, die moesten gecorrigeerd worden. De missionaris verving ze door Portugese of Latijnse woorden omgezet in de Japanse taal.

In 1582, na dertig jaar apostolaat, telde de Japanse christenheid bijna honderdduizend zielen ! Ze werd geleid door een vijftigtal jezuïeten, voor de helft Portugezen. Dat grote succes had een heel precieze oorzaak, die onder woorden gebracht werd

door pater Melchior Nunez Barreto bij zijn bezoek aan de missie in 1556 : « *In waarheid, in Japan ziet men het woord van de Heer in vervulling gaan, maar ten koste van hoeveel lijden : "Pauperes evangelizantur" ("Aan de armen wordt de Blijde Boodschap verkondigd")* ». Het zijn vooral armen, arbeiders en zieken die men voor het Evangelie gewonnen heeft. **De hoog-**

In 1949 werd in de ruïnes van de door de atoombom verwoeste kathedraal van Nagasaki een plechtige pontificale Mis opgedragen ter herdenking van de 400ste verjaardag van de aankomst van de H. Franciscus Xaverius in Japan.

moedige bonzen en de rijken, die al hun geluk en hun hoop stellen in het aards genot en in hun wetenschap, zijn door God in hun vrijwillige verblindings gelaten. »

De kerstening gebeurde door prediking en door de beoefening van de christelijke naastenliefde, in Japan totaal onbekend. Pater Luis de Almeida, een bekeerde joodse koopman die heel zijn fortuin ter beschikking van de jezuïeten gesteld had, was erg getroffen door het lot van de kinderen die in grote aantallen door hun ouders in de steek gelaten werden; hij liet het eerste opvangtehuis in Japan bouwen. Omdat hij ook een zekere medische kennis bezat, stichtte hij bovendien het eerste ziekenhuis op de archipel. Zijn werk stond volledig in de geest van Sint-Ignatius en de H. Franciscus Xaverius, die altijd in de Europese steden waar zij predikten de zieken gingen verzorgen. « *Een afdeling van het hospitaal was voorbehouden aan de melaatsen, van wie er in Japan zeer veel zijn* » (Louis Delplace, s.j., *Histoire du catholicisme au Japon : Saint François Xavier et ses premiers successeurs*, 1909, pp. 83-84).

In een andere passage van zijn boek maakt pater Delplace volgende ongelukkige opmerking: « *Jammer genoeg zullen die werken van liefdadigheid slechts weinig invloed hebben op het aantrekken van de rijken en de grote heren. Ze zullen wel de nederigen en de ongelukkigen aantrekken, maar daardoor een zeker diskrediet [sic!] over de christenheid werpen: volgens een missionaris [het gaat om pater Francisco Cabral] was er op twintig jaar tijd in Funai slechts één ridder, een samoeraï, die christen werd; na zijn*

genezing durfde hij niet naar de kerk komen om zich onder het gewone volk te mengen. Onze heilige godsdienst zal in Japan lange tijd beschouwd worden als die van de ellendige en met zweren overdekte sukkelaars. » De spijt uitgedrukt door deze jezuïet is symptomatisch voor de elitaire geest die weldra zou doordringen in de orde en haar fataal zou worden...

BESLUIT

We kunnen concluderen dat er bij de H. Franciscus Xaverius absoluut geen sprake is geweest van de wil tot aanpassing aan de inlandse praktijken of van vijandigheid tegenover de Portugese kolonisatoren. De moderne historici hebben hem op dezelfde manier behandeld als ze met pater Charles de Foucauld hebben gedaan, door zijn missionaire methode en naastenliefde op een modernistische manier te interpreteren. Omdat pater De Foucauld door de antiklerikale Franse Republiek verhinderd werd om de Toeareg te bekeren, heeft men zijn wil om niettemin in hun midden te leven geïnterpreteerd als een overtuiging om zich aan de islam aan te passen. Op dezelfde manier werden de vergissingen van Franciscus Xaverius aangaande de Japanse mentaliteit en zijn moeilijkheden om een hoogmoedige elite te bekeren zonder de hulp van de Portugezen door de geschiedschrijvers vervormd tot een voorname om hun bekering niet te bruuskeren en een revolutionaire methode van kerstening in te voeren, namelijk via het vleien van de hoogmoed!

broeder Scubilion van de hemelse Koningin

DE UITBREIDING VAN HET RIJK GODS

« *Gaat en onderwijst alle volkeren en doopt ze in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de H. Geest; en leert ze onderhouden al wat Ik u heb geboden. Ziet, Ik blijf altijd bij u, tot aan het einde der wereld* » (Mt 28, 19-20). Trouw aan dit bevel van Christus, gedreven door de H. Geest en geleid door de Onbevleete Maagd Maria moet de Kerk het Evangelie preken in heel de wereld, de volkeren dopen en hen leren om de geboden en raadgevingen van de Heer in praktijk te brengen. Daarom heeft zij het soevereine recht en de absolute plicht overal op te treden en de christenheid uit te breiden over de hele aarde, om van alle naties het koninkrijk van God te maken.

Concreet gaat het over drie grote werken die elkaar ondersteunen en één geheel vormen. Liberalen en revolutionairen van alle slag hebben ze op een hatelijke manier tegen elkaar uitgespeeld, beschimpt en tenslotte cynisch verraden.

1. De **missionering** door de predikers van het Evangelie is altijd de bijzondere opdracht en het charisma geweest van een elitecorps in de Kerk en moet dat ook blijven. De missionarissen, grondig voorbereid op

hun gevaarlijke apostolische taak, hebben voortdurend de gedachte aan het martelaarschap in het achterhoofd. Ze worden bewonderd en benijd door alle goede christenen, die hen helpen met hun gebeden en hun gaven.

Wat hen drijft, is de liefde van de Verlosser voor de zielen die nog in de duisternis zuchten, maar meer nog de moederlijke klacht van de Maagd van Fatima die oproept om de zielen van haar kinderen te redden van de hel. Daarom wil de missionaris in de eerste plaats in de wereld de devotie tot haar Onbevleete Hart verspreiden, waarborg voor een overvloedige oogst.

2. De christelijke **kolonisatie** is het normale gevolg, in de tijdelijke orde, van de evangelisatie. Zij kadert, onder welke vorm ook, onmiskenbaar in het plan van de Voorzienigheid. De heidenen die toetreden tot het leven van de christenheid hebben in hun grote nood behoefte aan de kolonisatie en zijn vragende partij opdat christenen, van ver gekomen, zich in hun midden zouden vestigen en over hen heersen. De geschiedenis bewijst dat ten overvloede, in tegenstelling tot de hersenschimmen van een valse gelijkschakelende en

subversieve "naastenliefde"; die heeft alleen maar geleid tot de vernietiging van de nieuwe christenheden en de missies, die gevisieerd werden doorheen de verafschuwde kolonisatie.

De geestelijke ijver werd altijd voorafgegaan, begeleid en gevolgd door liefdevolle zorg, zowel persoonlijke als collectieve. Zo kwamen banden tot stand en vervolgens politieke en economische instellingen, vervuld van een christelijke geest en bijgevolg weldadig en gezegend door God.

3. De **kruistocht** beschermt en waarborgt de missionering en de kolonisatie. Zij verdedigt de gevestigde christenheid en vormt een bedreiging voor elke tiran die hinderpalen zou opwerpen tegen het Evangelie en missionarissen en hun nieuwe christenen zou vervolgen. Soms wordt de kruistocht afgekondigd om machten te vernietigen die zich schuldig maken aan vervolging of slavenhandel, die de prediking van het Evangelie verbieden, de vreedzame verspreiding van de christelijke zeden dwarsbomen of een bloedige terreur uitoefenen over weerloze volkeren.

*Punt 43
van de 150 Punten van de Falanx*

NAAR EEN ERKENNING VAN MEDJUGORJE ?

HET Franse dagblad *La Croix* publiceerde op 21 februari 2020 een artikel met als titel: *Medjugorje, een Vaticaanse commissie zou verschijningen erkend hebben*. Volgens de schrijver ervan « werd in een rapport, in 2014 aan de Paus overgemaakt maar sindsdien geheim gebleven, gesuggereerd om de zeven eerste verschijningen van Medjugorje te erkennen; anderzijds bleef het rapport zeer terughoudend met betrekking tot de fenomenen die er nadien zouden plaatsgevonden hebben. »

Die informatie haalt de journalist uit het *DOSSIER MEDJUGORJE* dat een Italiaanse collega, Saverio Gatta, kort tevoren had gepubliceerd. Daarin is sprake van het rapport over het bovennatuurlijk karakter van de verschijningen in Medjugorje dat een commissie, ingesteld door Benedictus XVI in 2010 en voorgezeten door kardinaal Ruini, zou ingediend hebben. *La Croix* drong bij het Vaticaan aan op duidelijkheid, maar de H. Stoel wenst de authenticiteit van dat *Dossier Medjugorje* noch te bevestigen, noch te ontkennen.

Waarom zwijgt het Vaticaan? Het heeft het rapport van de commissie-Ruini niet openbaar gemaakt, maar het veroordeelt ook niet de publicatie van het *Dossier Medjugorje*. Vanwaar die schijnbaar tegenstrijdige houding? Voorzichtigheid, schrik of een manoeuvre? Onze mening is dat de H. Stoel de erkenning van een deel van de verschijningen in Medjugorje voorbereidt.

We willen hierna de feiten die zich in Medjugorje hebben voorgedaan zo duidelijk mogelijk verhalen. Daarvoor baseren we ons enerzijds op het grondig onderzoek uitgevoerd door broeder Michel van de H. Drie-eenheid en gepubliceerd in 1991 onder de titel *MEDJUGORJE EN TOUTE VÉRITÉ*, en anderzijds op de vele verklaringen door Mgr. Ratko Peric, bisschop van Mostar. We zullen vaststellen dat de beschrijvingen die door de voorstanders van Medjugorje in hun boeken gegeven worden, vaak sterk afwijken van de oorspronkelijke verklaringen van de zieners zelf.

* * *

De zieners zijn twee jongens en vier meisjes die « *niet beter of slechter zijn dan gelijk wie* », zo zeg-

gen ze zelf. Vijf van hen zijn geboren in Bijakovici, een gehucht van Medjugorje, dat zelf een gemeente van 3400 inwoners is op een dertigtal kilometer ten zuidwesten van Mostar, in de provincie Herzegovina.

In 1981, wanneer de eerste verschijning plaatsvindt, is Jakov Colo met zijn tien jaar nog een kind. De vijf anderen zijn adolescenten: Vicka Ivankovic (17), Mirjana Dragicevic (16), Marija Pavlovic (16), Ivan Dragicevic (16) en Ivanka Ivankovic (15). Mirjana woont met haar ouders in Sarajevo en gaat daar naar een lyceum; haar vakanties brengt ze door in Bijakovici. Vicka, Marija en Ivanka volgen bescheiden studies in Mostar; ze volgen de mode en dragen jeans,

ze gaan om met jongens, ze roken. Ivanka heeft al een vast vriendje.

Alle jongeren komen uit gewone gezinnen. De ouders zijn landbouwers, technici of arbeiders. Tussen de zieners zijn er banden van verwantschap, vriendschap of nabuurschap. Vicka, Mirjana en Ivanka zijn dikke vriendinnen.

Medjugorje ligt in Bosnië-Herzegovina, een Balkanland met als hoofdstad Sarajevo. Op het moment van de verschijningen en tot 1992 is het land een van de deelrepublieken van het communistische Joegoslavië. De streek rond Medjugorje, bevolkt door Kroaten, is een bolwerk van het traditioneel katholicisme. De godsdienstige praktijk is er nog intens. Maar geen enkele van de toekomstige zieners onderscheidt zich door vroomheid. Pater Jozo Zovko, die zes maanden pastoor van de parochie is wanneer de verschijningen beginnen, onderstreept dat hij hen helemaal niet kent.

Tot nog toe werden de zieners begunstigd door meer dan vijftigduizend verschijningen. Onmogelijk en nutteloos om die allemaal te bestuderen! Wij staan daarom stil bij de tien eerste, die het meest aanvaardbaar zijn, maar waarvan ook zal blijken dat ze heel veel vragen en bedenkingen oproepen.

WOENSDAG 24 JUNI 1981 : EERSTE VERSCHIJNING

Het is feestdag: Sint-Jan de Doper wordt gevierd. Vicka preciseerde aan pater Janko Bubalo, die in 1984 haar getuigenis aanhoorde, dat zij die dag

Bedevaarders verdringen zich bij de moderne kerk van Sint-Jacobus de Meerdere (1969) in Medjugorje.

niet naar de mis was geweest : ze moest in Mostar een bijkomende cursus wiskunde volgen en daarna wou ze een wandeling maken met haar vriendinnen Mirjana en Ivanka. Maar terug thuis viel ze in slaap, waarop Mirjana en Ivanka met hun tweetjes gingen wandelen. Ze namen de weg naar Podbrdo, aan de voet van de 300 m hoge heuvel van Crnica, om stiekem te gaan roken.

In de dagen die op de verschijningen volgden, wilden de zieneressen niet zeggen dat ze gaan roken waren. Ze gaven er de voorkeur aan te liegen door te beweren dat ze « *de lammetjes waren gaan verzamelen* » en « *bloemen plukken* ». Eerste leugen. De bisschop zal hen daarvan een verwijt maken (niet van te roken, maar van te liegen!). Toch moesten ze het aan de bisschop toegeven, op 25 juli, onder druk van een eed. In zijn *POSIZIONE* van 30 oktober 1984 schreef Mgr. Zanic : « *Vanaf het begin waren er al bepaalde zaken die leugenachtig waren. Bijvoorbeeld de redenen waarom de kinderen naar Podbrdo gegaan waren.* »

Op het einde van hun wandeling, wanneer ze terugkeren naar het dorp, draait Ivanka automatisch haar hoofd naar de heuvel en ziet iets schitteren. « *Ik zag het silhouet van de Gospa* » (“Gospa” is het Kroatisch woord om de H. Maagd aan te duiden ; we zullen de term in dit artikel gebruiken om de verschijning te onderscheiden van de Onbevleete). Ivanka zegt Mirjana wat ze gezien heeft, maar die gelooft haar niet en kijkt zelfs niet. Ze zetten hun weg verder en pikken het zusje van Marija, Milka, op met haar kudde schapen. Met hun drieën gaan ze terug op weg naar Podbrdo en zien op dezelfde plek opnieuw de Gospa. Ze vallen op hun knieën.

Dan komt Vicka toe. Ze ziet hoe de ogen van de drie meisjes ergens op gericht zijn. « *Ze leken bang.* » Ze vraagt hen : « *Wat gebeurt er ? Een slang ?* » – « *Nee, geen slang : het is de Gospa.* » Vicka loopt op hen toe, maar de verschijning jaagt haar zo’n schrik aan dat ze het op een lopen zet. « *Ik deed mijn schoenen uit en op blote voeten rende ik weg als een gek. In het dorp barstte ik in tranen uit, ik kon ze niet inhouden.* »

Toch keert ze terug. Onderweg komt ze Ivan Dragicevic tegen en vraagt hem met haar mee te gaan omdat ze bang is. Op de plaats van de verschijning zien ze allebei de Gospa en worden overweldigd door schrik. Vicka vertelt : « *Ivan is onmiddellijk gevluht. Hij klom over een afsluiting en liet de appels en alles wat hij bij zich had vallen.* »

Het was halfzeven ’s avonds, er viel wat regen en het was somber weer. « *Ik zag dat ze helemaal wit was. Ik heb haar kleed en haar zwarte haren gezien. Ze had iets in haar rechterhand dat ze onophoudelijk verborg en weer toonde, maar ik kon niet zien wat het was.* » Begrijpelijk, want ze stonden op driehonderd meter ervandaan. De Gospa deed met haar handen teken dat ze dichterbij moesten

komen, maar ze durfden niet : « *We hadden teveel schrik !* » Ze keren terug naar het dorp ; ze praten er thuis over en weldra is iedereen op de hoogte.

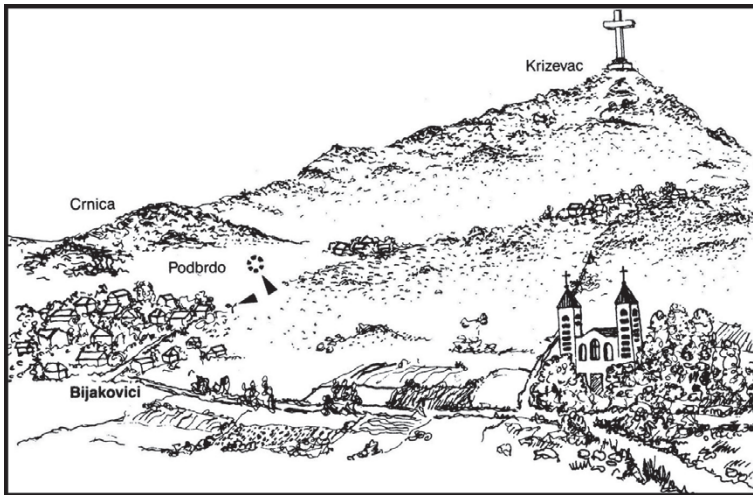
Afgezien van de oneerlijkheid van de zieneressen over de reden van hun wandeling zijn er drie zaken die eigenaardig zijn en die vaak eigen zijn aan verschijningen van de duivel. Ten eerste zijn de zieners er onmiddellijk zeker van dat het de H. Maagd is, hoewel ze nog niet met haar gesproken hebben en ze het silhouet slecht kunnen zien. « *Het was alsof iemand me zei : “Het is de Gospa !” Ik was er zeker van dat het de Gospa was.* » Vervolgens valt hun angst op, waarover ze allemaal getuigd hebben. « *De eerste dag hebben we allemaal geroepen en grimassen getrokken* », aldus Vicka. Marija gaf toe dat ze ’s avonds nog zo bang was dat *haar handen ijskoud waren*. En ten derde barst Vicka in tranen uit. Die tranen zijn niet het gevolg van haar angst of van zelfmedelijden, maar zijn veroorzaakt door de verschijning zelf. Het is een fenomeen dat geregeld voorkomt bij aanhangers van de pinksterbeweging tijdens predicaties of op het moment van de uitstorting van de geest. Exorcisten zeggen dat het uitbarsten in tranen vaak een eerste aanwijzing is van demonisering.

DONDERDAG 25 JUNI : TWEDE VERSCHIJNING

Donderdagavond besluiten Vicka, Mirjana en Ivanka om terug te gaan kijken naar de Gospa ; er zijn mensen die hen volgen. Het verschijnsel doet zich opnieuw voor op dezelfde plek : « *Plots was er een licht. De Gospa was daar.* » Vicka gaat snel Jakov Colo halen. En Ivan, was die ook aanwezig ? Volgens Vicka wel. Pater Kraljevic heeft geschreven dat de Gospa « *later vroeg om de verjaardag van de eerste verschijning niet te vieren op de 24ste, een dag van schrik, onzekerheid en verwarring, maar op die tweede dag waarop ze haar alle zes samen gezien hebben, met haar hebben gesproken en in vrede gebeden.* » Een leugen : tijdens de ondervraging op 27 juni heeft Ivan tot driemaal toe bevestigd dat hij die tweede avond *niet* aanwezig was.

De Gospa doet de jongeren teken dat ze de heuvel moeten beklimmen. Volgens Vicka zou er toen een mirakel plaatsgevonden hebben. Ze begonnen te lopen « *alsof we vleugels hadden... Er is daar geen pad. Wij zijn lopend omhooggegaan recht door de doornstruiken. Wij voelden de stenen en de doornen niet ! Het was alsof de bodem bedekt was met een spons of van rubber was. Ik had schrik. Ik was ook blootsvoets, maar geen enkele doorn heeft me gekwetst... Toen we op ongeveer twee meter van de Gospa waren aangekomen, voelden we ons gegrepen en op de knieën gedwongen.* »

Deze versie uit 1984 is heel verschillend van de versie die de zieners drie jaar tevoren, op 27 en 28 juni 1981, aan hun pastoor gaven. De beklimming was lastig. Ze liepen verloren tussen het

Plan van de site van Medjugorje. Het grote kruis op de berg van Krisevac werd in 1933 opgericht door de parochianen om de 1900ste verjaardag van het Lijden en de dood van Jezus te herdenken.

gesteente en de mensen beneden riepen hen toe in welke richting ze moesten gaan: « *Naar links ! Naar links !* », want ze leken ook zelf iets te zien. Plots was het alsof de zieners op mysterieuze wijze naar hun doel geleid werden: ze klommen recht omhoog en hielden allemaal op dezelfde plek halt. Jakov verduidelikte dat ze tijdens de beklimming uiteraard gebloed hadden, maar dat niemand van hen zich daar iets van aantrok.

De Gospa bevindt zich midden in de doornen. De meisjes zijn erg bang, zoals de vorige dag, en vallen flauw. De Gospa heeft een lang kleed aan dat haar voeten verbergt. « *Ze is zo mooi als een actrice* », zal Jakov zeggen. De vrouw is vooraan in de twintig. Haar ogen zijn blauw. Ze is gekroond met sterren. Ze heeft geen paternoster, maar strekt haar handen uit over de jongeren.

Ondanks hun schrik gaan de zieners over tot merkwaardige familiariteiten: « *We raakten de Gospa aan, we omhelsden haar en ze lachte* » (Vicka). Dat feit, dat zich nog vaak zal herhalen, is boven elke twijfel verheven dankzij de geluidsopnamen die pater Ivo Sivric, een franciscaan uit Medjugorje, in 1988 publiek maakte in zijn boek *HET VERBORGEN GELAAT VAN MEDJUGORJE*. Toch hebben de paters Kraljevic, Ljubic en Bubalo deze gebeurtenissen zedig verzwegen in hun respectievelijke werken. Abbé Laurentin, die snel dé autoriteit inzake de verschijningen zal worden, maakt er slechts één keer melding van in één enkel boek van de vijftien die hij over Medjugorje geschreven heeft. Men begrijpt hem! De aanrakingen, de vele omhelzingen, het gelach van de Gospa... allemaal storende en vulgaire gedragingen die de Maagd Maria onwaardig zijn. En nog iets vreemds: « *Als je haar kleed aanraakt, is het alsof je op metaal stoot* » (Ivanka).

De jongeren vragen een wonderteken om geloofd te worden. De Gospa glimlacht. Op dat ogenblik kijkt Mirjana op haar polshorloge en stelt vast dat de wijzers voortgedraaid zijn: ze geven niet meer het exacte uur aan. De zieners bevestigden dat de onverwachte ontregeling van het uurwerk een teken van de Gospa was. Maar het feit is zo onwaarschijnlijk dat Laurentin het lange tijd niet zal vermelden en dat de jongeren vanaf de volgende verschijning een nieuw teken zullen vragen.

De Gospa verdwijnt. De zieners keren terug, in de war en sommigen in tranen. Verschillende dorpingen wachten hen beneden op. De grootmoeder van Mirjana gelooft er niet in: « *Hoe wil je dat de Gospa aan jullie verschijnt als je het gezelschap van de jongens niet vermijdt ?* » – « *De Gospa is niet zinnens van ons hypocriete heilige boontjes te maken* », luidt het brutale antwoord van Mirjana.

Marinko, een buurman, besluit verslag uit te brengen aan de franciscanen die de parochie beheren. Omdat de pastoor enkele dagen afwezig is, wordt hij ontvangen door pater Zrinko: « *Marinko, laat de vrijheid aan degenen die het willen zien om het te zien, en aan hen die het niet willen om het niet te zien.* » Marinko vertelt achteraf dat het antwoord hem ontmoedigde: « *Hij gedroeg zich alsof het hem niet interesseerde te weten of de H. Maagd bij ons was.* » De houding van deze nonchalante franciscaan verrast. Hij had de getuigenissen van de zieners en de dorpsbewoners moeten verzamelen om ze nadien naast de latere verklaringen te kunnen leggen. Dat is nu niet gebeurd.

VRIJDAG 26 JUNI : DERDE VERSCHIJNING

Dit is de belangrijkste verschijning: de Gospa maakt haar boodschap bekend. Ze manifesteert zich

De plek waar de eerste verschijningen van de Gospa plaatsvonden.

in een schitterende lichtstraal die driemaal het dorp en zijn omgeving verlicht. Vervolgens verschijnt ze rond 18 uur, zoals altijd op de heuvel, maar deze keer driehonderd meter hoger. Er zijn 2000 tot 3000 personen aanwezig. De zieners bestijgen de heuvel en vliegen opnieuw *zoals vogels*. De menigte volgt hen. Vicka heeft wijwater meegekregen van haar moeder: « *Als het iets is dat niet deugt, zal het wijwater het verdrijven.* »

Wanneer de verschijning zichtbaar wordt, besprenkelt Vicka ze krachtig met wijwater. Abbé Laurentin schrijft: « De Gospa glimlacht, het ritueel lijkt haar gelukkig te maken. » Dat klopt hoegenaamd niet met wat in de ondervraging van de jongeren op 27 juni staat: geen enkele van de zieners zegt iets over een glimlach of een teken van tevredenheid. Sterker nog: toen ze in 1984 door pater Bubalo ondervraagd werd, zei Vicka dat de Gospa « *verdwenen was. We begonnen te bidden en ze kwam terug.* »

Marinko die in hun buurt staat, noteert in een dagboek alle reacties van de jongeren: « Ivanka, Mirjana en Vicka vielen verschillende keren in zwijm. We moesten hen dan uit de menigte weghalen om hen terug bij hun positieven te brengen. » Wanneer ze bekomen zijn, beginnen de meisjes te bidden: zeven onzevaders, zeven weesgegroeten en zeven glorie-zij-de-vaders, volgens de plaatselijke gewoonte. « *Dat was ons aanbevolen door onze grootmoeder. En een Credo* » (Mirjana). Die uitspraak bewijst dat de zieners zelf het initiatief namen om de gebeden op te zeggen. Op 30 juni bevestigt Ivanka aan pater Zovko dat de Gospa hen helemaal niet aangegeven heeft welke gebeden ze moeten reciteren. Later echter zeggen de jongeren het tegendeel: het is de Gospa die hen aanbevolen heeft dit of dat gebed te bidden.

Men spoort de zieners aan om een teken te vragen. De Gospa antwoordt enkel dat ze de dag daarop zal terugkomen; dan verdwijnt ze. Onmiddellijk na het einde van de verschijning verliezen Ivanka, Vicka en Mirjana opnieuw het bewustzijn. Iedereen keert terug naar het dorp.

Vicka vertelt aan pater Bubalo: « *Marija, die altijd snel is, liep een eindje voor ons... En plotseling kwam ze naast de weg terecht, alsof iemand haar geduwd had. Toen verscheen Onze-Lieve-Vrouw haar, aan haar alleen, met een groot kruis.* » Marinko vult aan: « *Volgens haar eigen relaas zag Marija toen een kruis in verschillende kleuren, zoals bij een regenboog, zonder corpus er op. Voor het kruis stond de Gospa, wenend, en ze vroeg: "Waar zijn de andere meisjes?" Daarna herhaalde zij: "Vrede, vrede, vrede! Verzoen jullie!" Haar laatste woorden waren: "Ga in de vrede van God!"* » Volgens Vicka had Marija zoveel schrik dat ze niet meer op haar benen kon staan en men haar moest ondersteunen.

In feite is dat de essentie van de boodschap van Medjugorje. De vijftien ondervragingen van de zie-

ners tussen 27 en 30 juni, gepubliceerd door pater Sivric, maken geen melding van andere woorden van de Gospa ter aanvulling van de boodschap, die men achteraf zal beoordelen als te banaal.

In de pastorie is pater Zovko, de pastoor, nog altijd niet terug. Maar onderpastoor pater Cuvalo is wel aanwezig. Het komt niet bij hem op de zieners op te zoeken en te ondervragen; hij neemt alles heel lichtvaardig op. In de avond komen op de pastorie vier priesters toe, onder wie de secretaris van Mgr. Zanic, bisschop van Mostar, die zich tot bij de zieners willen begeven. Pater Cuvalo is niet in staat hen informatie te geven!

ZATERDAG 27 JUNI : VIERDE VERSCHIJNING

De dag daarop besluit de onderpastoor zijn plicht te doen. Hij roept Vicka, Ivanka en Marija naar de pastorie voor ondervragingen die hij gedeeltelijk opneemt. Ivan zal later aan de beurt komen. De franciscaan laat de meisjes het relaas van de verschijningen doen en vraagt of ze sindsdien meer gebeden hebben. Ze antwoorden bevestigend, maar laten zich ontvallen dat ze geen paternoster hebben en dat niemand van hen geleerd heeft het rozenhoedje te bidden... Ze hadden dus geen paternoster bij zich tijdens de eerste verschijningen en het was niet de Gospa die hen gezegd heeft het rozenhoedje te bidden. De verschijning heeft trouwens zelf geen paternoster.

Diezelfde dag arriveert pater Zovko. Zijn onderpastoor laat hem de opnamen beluisteren, waarop de pastoor de zieners bij zich roept. Dit nieuwe onderhoud wordt ook opgenomen en is bewaard. Op de geluidsband hoort men een zeer ontspannen pater Zovko, die erg kameraadschappelijk met de zieners omgaat en met hen meelacht. Wat een verschil met pastoor Peyramale van Lourdes toen hij Bernadette aan een ondervraging onderwierp!

Tegen de avond gaan de zieners terug naar de heuvel, behalve Ivan. Duizenden mensen volgen hen. De jongeren besluiten zich op te splitsen: Marija en Jakov wachten aan de voet van de heuvel, de andere drie trekken rechtstreeks naar de plek waar de Gospa reeds verschenen is. « *Waarom twee groepen?* » vraagt pater Cuvalo later. Marija: « *Wij dachten dat de Gospa ons misschien niet ging verschijnen.* » – « *Waarom die twijfel? Had ze niet gezegd dat ze zou komen?* » Verwarring bij Marija... waardoor duidelijk wordt dat de verschijning niets gezegd heeft aan de zieners, ook niet over de plaats waar ze zou verschijnen: beneden, boven of halverwege de heuvel. We zullen in de loop van de verschijningen verschillende keren die vreemde onwetendheid van de Gospa aangaande de toekomst constateren.

Er heerst onzekerheid, niemand weet waar men heen moet. Plots ziet Marija iets op de heuvel en stormt vooruit « *als een everzwijn* » (Marinko). « Ze

vloog letterlijk » (pater Kosir, ooggetuige). Twintig meter verder dan de gewone plek houdt zij halt, maar de Gospa verdwijnt. Iedereen verzamelt zich rond Marija en bidt. De Gospa verschijnt opnieuw. « *Alle aanwezigen proberen zo dicht mogelijk te komen, te zien, aan te raken. De zieners merken dat de mensen op de sluier van de Gospa trappen.* » Ze vragen dat men meer afstand houdt. Te laat, de verschijning verdwijnt... en komt een derde keer terug. Wanneer een jongen op haar sluier gaat staan, is ze weer weg. Dat buitensporige "verstoppertje spelen" van de Gospa wordt zonder verpinken gerapporteerd door pater Kraljevic.

Een zieneres vraagt dan aan de Gospa dat ze aan de massa zou verschijnen opdat iedereen zou geloven. Ze antwoordt : « **Zalig zij die geloven zonder te zien.** » Wat is haar naam ? « **Ik ben de H. Maagd Maria.** » Kan ze een teken achterlaten ? Nu verdwijnt de verschijning voorgoed, « *zonder ons te groeten* » (Vicka).

ZONDAG 28 JUNI : VIJFDE VERSCHIJNING

Alle zieners zijn aanwezig in de hoogmis van halfnegen. « *Na de mis* », aldus Vicka, « *nodigde broeder Jozo [Zovko] ons uit in de pastorie waar hij ons langdurig ondervroeg, ieder om beurten. We waren het echt beu... Hij hield maar niet op over de vierde verschijning.* » Mirjana merkt op : « *Het leek me vreemd dat ik de Gospa gezien heb, maar het was zo plezant.* »

In de namiddag, terwijl de pastoor in de kerk bidt en zijn parochianen het rozenhoedje doet opzeggen om inzicht te krijgen in de verschijningen, beklimt een menigte van 15.000 personen de heuvel. Om halfzeven verschijnt de Gospa. We halen hierna het voornaamste aan van wat ze die dag zegt (de woorden van de zieners werden opgenomen op cassette). « *Lieve Gospa, waarom verschijn je niet in de kerk zodat iedereen je kan zien ?* » – « **Zalig zij die niet gezien en toch geloofd hebben.** » – « *Lieve Gospa, heb je liever dat wij tot jou bidden of zingen ?* » – « **Doe de twee. Bid en zing.** » – « *Lieve Gospa, wat wil jij voor deze massa die hier verzameld is ?* » – « **Dat ze zouden geloven als of ze gezien hadden.** » Zij kijkt naar de menigte, glimlacht en verdwijnt.

De zieners roepen uit : « *Ze verdwijnt, ze is vertrokken !* » Ze bidden en de Gospa verschijnt weer. « *Lieve Gospa, zal je ons een teken nalaten op aarde om al deze mensen ervan te overtuigen dat wij geen leugenaars zijn ?* » – « **Ga in de vrede van God.** » En onmiddellijk gaat ze weg zonder nog iets toe te voegen aan deze dialoog zonder enige diepgang.

Die avond ondervraagt pastoor Zovko de jongeren afzonderlijk. De manier waarop Mirjana gekleed is, doet hem de wenkbrauwen fronsen : « *Heb jij zo de Gospa gezien ?* » De houding van de zieners strookt niet met die van nederige en gehoorzame kinderen. In hun antwoorden zijn ze arrogant en sarcastisch, zoals blijkt uit de transcriptie van de gesprekken. Wanneer Ivanka door een vraag in het nauw gedreven wordt, zegt ze brutaal : « *Oké, doe zo maar voort ! Praat maar op !* » Als de Gospa werkelijk aan haar zou verschijnen, zou ze zich anders gedragen, roept de franciscaan uit. Terwijl hij met Ivan spreekt, worden de anderen buiten ongeduldig ; ze schrikken er niet voor terug dat duidelijk te maken, kloppen op de deur, komen luidruchtig binnen zonder toelating en onderbreken het onderhoud. Ze moeten streng terechtgewezen worden.

Ze zijn niet vromer dan tevoren. « *Dat is voor mij een probleem* », zegt pater Zovko tegen Ivanka. « *Als je geen bijzonder gebed uitgesproken hebt, als je God niet bedankt hebt, dan zit ik daar verschrikkelijk mee verveeld. Want soms gebeurt het dat de duivel dingen zegt... dat hij voorwendt : ik ben Jezus, ik ben de Gospa, om de mensen te bedriegen.* » Hij is verwonderd dat de Gospa niet uitnodigt om het rozenhoedje te bidden of om te vasten.

Een ander zorgwekkend onderwerp is dat de zieners, zonder op enige wijze hun oordeel onderworpen te hebben aan het kerkelijk gezag, heel categoriek de identiteit van de verschijning affirmeren : het is de H. Maagd, want de Gospa heeft het gezegd. « *Maar ben je dan niet bang dat Satan dat mis-*

schien kan voorwenden ? » Mirjana wijst die mogelijkheid van de hand : ze hebben de Gospa met wijnwater besprenkeld.

Het zijn vooral twee zaken die de pastoor ongerust maken. Allereerst : elke keer dat de zieners een teken vragen, verdwijnt de Gospa. Anders dan bv. in Lourdes en in Fatima zal ze altijd onmachtig blijven om het beloofde grote te-

DE ZES ZIENERS.

Van links naar rechts : Mirjana, Vicka, Ivanka, Jakov, Ivan en Marija.

ken te volbrengen. Vicka in het bijzonder is bijna geobsedeerd door de machteloosheid van de verschijning; midden in de nacht hoort men haar in haar slaap roepen: « *Laat ons een teken!* » En ten tweede: de Gospa vertelt niets bijzonders, ze heeft geen boodschap. Pater Zovko: « *De Gospa zou een boodschap moeten achterlaten, jullie iets moeten meedelen. Anders is het alleen maar spektakel en allemaal weinig overtuigend.* » Maar neen, de verschijning zegt niets. Het zijn altijd de zieners die de dialoog beginnen en die vragen stellen. « *Het is verschrikkelijk, er is geen boodschap!* » herhaalt de pastoor voortdurend.

In werkelijkheid verbergt zijn verwarring sympathie voor de zieners: hij is de verschijningen gunstig gezind. Tegelijkertijd ziet hij dat de menigte in verwarring is wegens de vele vreemde feiten. Hijzelf is ten prooi aan scrupules. Toch wordt hem geleidelijk duidelijk welke weg hij moet bewandelen: er moet gebruik gemaakt worden van de gelegenheid, iemand moet de gebeurtenissen in de hand nemen. Liever dan een objectief onderzoek uit te voeren, een voorzichtige houding aan te nemen en het oordeel over de verschijningen aan de bisschop over te laten, lanceert hij zich in een dwaas avontuur door de feiten te willen corrigeren. Geleidelijk aan begint hij bepaalde elementen uit te kiezen, andere achterwege te laten en nog andere te herinterpreteren. Hij weet dat als hij de zaken niet "arrangeert", de menigte tenslotte zal oordelen dat het om het werk van de duivel gaat. Dat zou spijtig zijn. En dus wordt hij de *manager* van Medjugorje.

Die neiging van pater Zovko om de gebeurtenissen in een bepaalde richting te sturen wordt duidelijk vanaf de ondervraging van de zieners op 28 juni. Hij vraagt aan Mirjana wat hij en de parochiegemeenschap zouden moeten doen om het fenomeen aanvaardbaar te maken voor de massa. Tegenover Ivanka formuleert hij het idee dat *het zoveel beter zou zijn als de verschijningen zich in de kerk zouden afspelen*. Volgens ons is het daarom dat hij diezelfde namiddag aan zijn parochianen vraagt om het rozenhoedje te bidden en dat hij hen op 2 juli uitdrukkelijk oproept om te vasten. De Gospa heeft zoiets helemaal niet gevraagd, maar later zullen de voorstanders die daden van vroomheid op haar krediet schrijven.

MAANDAG 29 JUNI : ZESDE VERSCHIJNING

Die ochtend zijn de zieners uit hun bed gelicht door ambulanciers op bevel van de communistische regering. Ze worden overgebracht naar het psychiatrisch ziekenhuis van Mostar voor een medisch onderzoek. Dokter Mulija Dzudza neemt hen alle zes samen in observatie. « *Jullie fantaseren, jullie zijn onder de invloed van drugs* », steekt ze van wal. « *Jullie zijn te veel naar de laatste mode gekleed om echt kinderen van de Maagd te zijn...* » Maar

rond 14 uur laat ze hen al snel weer vertrekken: « *De echte gekken zijn degenen die jullie naar hier gebracht hebben. Jullie zijn volkomen normaal.* »

Bij hun terugkomst worden de jongeren overvallen met vragen. Men neemt hen mee voor een nieuw verhoor, deze keer door pater Tomislav Vlastic, een franciscaan die een beslissende rol zal spelen in het gebeuren van Medjugorje.

Tegen de avond heeft zich een grote menigte op de heuvel verzameld, maar de zieners voelen aan dat de zaken uit de hand lopen. Vicka: « *De mensen stonden op mekaar. Sommigen riepen, anderen huilden... Nooit meegemaakt!* » Mirjana: « *We hoorden gevloek terwijl we op de Gospa wachtten. Er waren ook obscene opmerkingen.* » Veel personen hadden een recorder meegebracht; in afwachting beluisterden ze radiomuziek. Om halfzeven arriveert de Gospa.

« *Lieve Gospa, ga je ons een teken nalaten?* » – « *Ik zal morgen terugkomen.* » – « *Lieve Gospa, wat wil je van deze mensen?* » – « *Er is slechts één God en één geloof, zorg dat jullie krachtig geloven.* » Het is de eerste verwoording van een oecumenische boodschap die de Gospa vanaf de maand september heel wat explicieter zal ontwikkelen. « *Lieve Gospa, wat is hier jouw wens?* » – « *Dat jullie een stevig geloof zouden hebben en vertrouwen in mij.* »

Onder de aanwezigen is dokter Darinka Glamuzina, ongetwijfeld een waarnemster gestuurd door de communistische autoriteiten. Ze valt de zieners onophoudelijk lastig met de vraag om de Gospa te kunnen aanraken. De jongeren stellen de vraag: « *Mag deze vrouw je aanraken?* » – « *Er zijn altijd ongelovige judassen geweest. Laat haar dichterbij komen.* » Vicka leidt de hand van de vrouw die de rechterschouder van de Gospa aanraakt. De verschijning verdwijnt.

Men bidt. De Gospa verschijnt opnieuw. De zieners vragen de genezing van een kleine zieke, Daniel Setka, die kinderverlamming heeft. Ze dringen drie keer aan alvorens het antwoord komt: « *De ouders moeten krachtig geloven dat hij genezen zal worden.* » Dan verdwijnt ze weer. Wanneer pater Zovko de dag daarop doorvraagt om te weten waarom het kind niet genezen is, antwoordt Ivanka dat de Gospa het na ongeveer een jaar zal genezen... In 1983, dus twee jaar na de feiten, hebben de ouders van Daniel getuigd dat er een geleidelijke verbetering was, maar geen genezing.

Pater Vlastic, die de verschijning heeft bijgewoond, is bijzonder ontgoocheld door de verwarring die op de heuvel heerst, maar net als pater Zovko ziet hij de kansen die uit het gebeuren kunnen gehaald worden. Hij denkt dat er snel moet gehandeld worden om « *alles in de richting van de kerk te oriënteren en er op het geschikte ogenblik zorg voor te dragen alles wat negatief zou kunnen zijn te verwijderen. En al het positieve te voeden, te versterken en te ontwikkelen* » (opgenomen verkla-

DE FRANCISCAAN PATER JOZO ZOVKO,
pastoor van Medjugorje ten tijde van de verschijningen van 1981.

ring aan Christian Ravaz). Weldra zal pater Vlastic de nieuwe pastoor van Medjugorje worden, de geestelijke leidsman van de zieners en de organisator van het bedevaartgebeuren.

Pastoor Zovko blijft zich ongerust maken over de natuur van de verschijnselen. Het staat vast dat de zes jongeren iets gezien hebben. Ze zijn niet gedrogeerd en het zijn geen psychopathische gevallen. Ze spelen geen komedie. Er gebeurt werkelijk iets dat niet van natuurlijke aard is. Er zijn twee mogelijkheden: ofwel gaat het om de Maagd Maria, ofwel om Satan die zich vermomt als engel van licht. Het vervolg van de gebeurtenissen bewijst dat pater Zovko kiest voor de eerste oplossing. Liever dan te willen achterhalen *wie* de verschijning is en zonder het standpunt van zijn bisschop af te wachten, kiest hij ervoor het buitengewone gebeuren uit te buiten. Voortaan houdt één enkel motief hem bezig: de zaken in de hand nemen en controleren om ze aanvaardbaar te maken en er voordeel uit te halen.

DINSDAG 30 JUNI : ZEVENDE VERSCHIJNING

Twee franciscanen uit de omgeving komen naar Medjugorje om de zieners te ondervragen. Omdat ze uiteindelijk niet weten wat ze van de verschijnselen moeten denken, stelt een van de paters voor om de jongeren te exorciseren, maar pater Zovko verzet zich daar met klem tegen: « *Pas op om ze niet te vernietigen!* » Er vindt dus geen duiveluitdrijving plaats.

De pastoor ondervraagt op zijn beurt drie van de meisjes. Hij wil weten hoeveel dagen de Gospa nog gaat verschijnen. Mirjana antwoordt: « *Nog twee of drie dagen.* » Met veel geduld probeert pater Zovko achtereenvolgens Ivanka, Mirjana en Vicka akkoord

te doen gaan met zijn visie om de Gospa te doen verschijnen in de kerk, om ze te integreren in een liturgische ceremonie onder zijn leiding. Geen enkele historicus van Medjugorje maakt een allusie op dit manoeuvre, maar de opnames liegen niet. De pastoor doet zelfs een suggestie: wanneer de mensen de heuvel afdalen, moeten de zieners hen beneden opwachten en naar de kerk voeren. Het volstaat om de Gospa te vragen zo goed te willen zijn in de kerk te verschijnen!

Deze buitengewoon ernstige beslissing om de Gospa in de kerk uit te nodigen is volledig de verantwoordelijkheid van de pastoor. Wanneer hij ervan hoort, zal de bisschop dit initiatief veroordelen.

Een onvoorziene ontwikkeling vertraagt het plan. Rond drie uur in de namiddag gaan de zieners ermee akkoord om met de auto een uitstapje te maken samen met twee verpleegsters uit Citluk. « *Het was om te zien of Onze-Lieve-Vrouw ook op een andere plaats aan ons zou verschijnen* », zegt Vicka 's avonds aan de pastoor. In december 1983 herinnert het meisje zich niet meer dat ze dit gezegd heeft, maar geconfronteerd met de opname probeert ze zich te rechtvaardigen: « *Het is waar dat we zin hadden om eens weg te gaan en stoom af te laten.* » Sic! Het uitstapje was trouwens erg leuk. Ze hielden halt in een café. Op de terugweg stoppen ze in het bos van Cerno waar de Gospa verschijnt. De zieners vragen haar om in de kerk te verschijnen, waarop ze antwoordt « *dat ze daar niet boos om zou zijn.* » Ze verklaart opnieuw *dat ze nog maar drie dagen zal verschijnen*, dat wil zeggen tot de derde juli.

Een ongelooflijke dag... Men vraagt zich af wat het Vaticaan ertoe drijft om deze zevende verschijning te willen erkennen, die zoveel elementen tégen het hemels karakter van Medjugorje bevat!

WOENSDAG 1 JULI : ACHTSTE VERSCHIJNING

In de namiddag komt de politie in het dorp toe om de jongeren te arresteren. Die vluchten doorheen de wijngaarden om hun toevlucht te zoeken in de kerk, maar de deur is op slot. Binnen maakt pastoor Zovko alles gereed om 's avonds de zieners en de Gospa zelf te ontvangen. De vluchtelingen kloppen op de deur. Op hetzelfde moment, vertelt de pastoor, hoort hij « *een soort van oproep, een speciale openbaringsgenade* » die hem definitief verheldering schenkt aangaande de houding die hij tegenover de zieners en de verschijning moet aannemen: « *Ga naar buiten en bescherm de kinderen!* » Vlug maakt hij de deur open en brengt de jongeren naar een ongebruikte kamer in de pastorie. Nadat de politie terug vertrokken is, verschijnt de Gospa in die kamer.

Ondertussen laat men de bedevaarders weten dat er een gebedsdienst zal doorgaan in de kerk.

Rond 17 uur doet pater Cuvalo door de menigte het rozenhoedje bidden en om 18 uur wordt een mis opgedragen.

DONDERDAG 2 JULI : NEGENDÉ VERSCHIJNING

Lang op voorhand stromen de parochianen toe in de richting van de kerk. Zoals de vorige avond bidt men om 17 uur het rozenhoedje, gevolgd door de mis. Tijdens de preek, waarvan de opname bewaard is, spoort de pastoor de gelovigen aan om *gedurende drie dagen te vasten op brood en water, dagelijks thuis het rozenhoedje te bidden en elke dag in gezinsverband in de Bijbel te lezen*. Eigenaardig genoeg zijn dat drie van de vijf punten waarvan de zieners later zullen zeggen dat ze de kern van de boodschap uitmaken.

Ondertussen zijn de zieners in de pastorie waar de Gospa hen verschijnt. Op het einde van de mis vraagt de pastoor hen zonder meer om in het koor van de kerk getuigenis af te leggen van wat zij gezien hebben. Vicka en Jakov leggen een publieke verklaring af alsof alles officieel goedgekeurd is. Pastoor Zovko gaat duidelijk zijn boekje van pastoor te buiten en besluit, zonder zich iets aan te trekken van het oordeel van zijn bisschop : *« De Maagd Maria is daar ! Jullie kunnen hier gebeden en verzoeken tot haar richten. Het is hier dat jullie haar moeten ontmoeten ! »* Het is zonneklaar dat de pastoor probeert om de zaken te forceren...

VRIJDAG 3 JULI : TIENDE VERSCHIJNING

Volgens wat de Gospa op 30 juni gezegd heeft, gaat het om de tiende en laatste verschijning. Daarvan waren ook de zieners zelf overtuigd. Het wordt bevestigd door vijf getuigen van wie de identiteit vaststaat, vier priesters en een leek, die *alle* zieners op het einde van de verschijning hoorden zeggen : *« Dit is de laatste verschijning ! »* Voor de gemakkelijkerheid vermeldt abbé Laurentin deze verklaring van de zieners helemaal niet... Niettemin komt ze voor in de *POSIZIONE* van Mgr. Zanic, die de eerste en lange tijd de enige was om er melding van te maken. Ze werd uiteindelijk bevestigd door een minutieus onderzoek uitgevoerd door pater Sivric in 1988.

Na de verschijning neemt de pastoor de jongeren mee naar de kerk en plaatst hen achter het (moderne) altaar, opdat de gelovigen hen zouden kunnen zien en zelfs aanraken. Daarop bidt men. Pater Zovko spoort aan tot bekering, vasten, lectuur van de Bijbel. Hij dringt aan op het opzeggen van het rozenhoedje. Terwijl de zieners op hun knieën gaan zitten bidt men zeven onzeveraders, zeven weesgegroeten en zeven glorie-zij-de-vaders, vervolgens het Credo en tenslotte een charismatisch gebed van eigen maaksel voor de zieken.

NA 3 JULI

Dit kleine ritueel zal gedurende vele jaren onveranderd blijven. Wanneer de zieners niet aanwezig zijn, is een pater franciscaan van dienst in de kerk om de bedevaarders in te lichten over de geschiedenis van de verschijningen en over de meest recente boodschap van de Gospa.

Want ondanks de aankondiging van het einde van de verschijningen, gingen deze gewoon door. Er zijn er nog duizenden geweest ! Daarmee overtreft Medjugorje qua aantal ruimschoots alle andere verschijningen van Onze-Lieve-Vrouw die er ooit geweest zijn. Men kan zelfs zeggen, aldus broeder Michel van de H. Drie-eenheid, dat « nagenoeg alle visioenen of openbaringen waarmee de grote mystici in de loop van de geschiedenis van de Kerk begunstigd werden, ook door de zes zieners van Medjugorje opgeëist werden als hun eigen ervaring » (*Medjugorje en toute vérité*, p. 100).

Vanaf 4 juli 1981 tot in januari 1982 verscheen de Gospa elke dag en soms zelfs twee, drie of vier keer per dag. De verschijningen gingen door op de meest uiteenlopende plaatsen. Vanaf 11 januari 1982, de dag waarop de bisschop van Mostar een onderzoekscommissie instelde, gaan de verschijningen hoofdzakelijk door in een oud berghok tegenover de sacristie, omgedoopt tot "kapel van de verschijningen".

* * *

Hiermee besluiten we het chronologisch relaas van de verschijningen. Het volgende dat ons te doen staat, is de grondige analyse van de gebeurtenissen met het oog op het formuleren van conclusies.

Bij het onderzoek van de grote mariale verschijningen van de negentiende en twintigste eeuw hebben de theologen en kerkelijke herders altijd voorzichtig en systematisch « gezocht naar alle motieven die pleiten tegen de authenticiteit » (Mgr. Bruillard in zijn *LEERSTELLIG OORDEEL* over de gebeurtenissen in La Salette). Die houding steekt schril af tegen de vooringenomenheid van de auteurs die de verschijningen in Medjugorje gunstig gezind zijn : zij verwerpen de hypothese van een tussenkomst van de duivel zonder meer als iets dat totaal uitgesloten is. Sommigen beweren dat het onmogelijk iets diabolisch kan zijn omdat de Gospa tot bekering oproept, anderen dat de aanwezigheid van zo'n massa mensen die biechten en de mis bijwonen overduidelijk ten gunste van Medjugorje pleit. Maar zelfs als dat waar is, dan volstaat het absoluut niet om het bovennatuurlijk karakter van de verschijningen te waarborgen.

Telkens als er sprake is van een verschijning, moeten de twee mogelijkheden van een goddelijk mirakel of een satanische begoocheling om beurten ernstig onder ogen gezien worden.

In ons volgend nummer zullen we ons bezig houden met dat onderzoek.

*broeder Michel van de triomferende Onbevolkte
en het Goddelijk Hart*

COMMENTAAR OP HET EVANGELIE VAN SINT-JAN

12. DE OPWEKKING VAN LAZARUS

TERWIJL de goddelozen verder gaan met valstrikken voor Hem te spannen, gaat alle zorg van Jezus uit naar zijn volk, waarvan Hij er zoveel mogelijk wil redden.

^{11, 1-3} *Nu was er een zieke, een zekere Lazarus van Bethanië, uit het dorp van Maria en van Martha, haar zuster. Het was die Maria welke de Heer met reukwerk gezalfd en zijn voeten met de haren heeft afgedroogd; de zieke Lazarus was haar broer. Deze personen, die door onze getuige hier voor het eerst worden geciteerd, zullen van grote tel zijn in het verdere verloop van de gebeurtenissen, vooral door de buitengewone liefde die Jezus hen betuigt. Beide zussen zonden een bode naar Hem: "Heer, hij die Gij liefhebt, is ziek." Hun smeken zit vervat in het meedelen van het simpele feit, op dezelfde eenvoudige manier als de Maagd Maria het deed in Kana: "Ze hebben geen wijn meer."*

⁴⁻⁵ *Toen Jezus dit vernam, zei Hij: "Deze ziekte loopt niet uit op de dood, maar ze dient tot glorie van God, om Gods Zoon te verheerlijken." Dit profetisch woord kondigt als een zekerheid de miraculeuze genezing aan, hoewel niemand daar nog op rekent. Maar: Jezus had Martha met haar zuster en Lazarus lief. We zijn al in verschillende omstandigheden gestoten op de emoties van het Hart van Jezus, bv. bij zijn gesprek met de Samaritaanse aan de waterput. Maria, ook Magdalena geheten (Lc 8, 2), is alom bekend omdat zij het voorwerp was van een heel bijzondere liefde. Op die liefde van Jezus heeft zij met een gelijkaardige liefde geantwoord door haar opzienbarende optreden in het huis van*

Simon de Farizeeër (Lc 7, 36-50), waarnaar Sint-Jan verwijst.

⁶⁻⁷ *Hoewel de toestand van Lazarus kritiek is en Jezus ver weg, haast Hij zich niet: Hij bleef nog twee dagen ter plaatse waar Hij zich bevond. Pas dan zegt Hij: "Laat ons weer naar Judea gaan." Hij wil eerst het geloof van zijn leerlingen op de proef stellen.*

⁸⁻¹⁰ *De leerlingen zeiden Hem echter: "Rabbi, kort geleden zochten de Joden U te stenigen. Gaat Gij nu opnieuw daarheen?" Die opmerking bevestigt onze opvatting dat hun Meester tot dan toe altijd alleen naar Jeruzalem gegaan is. Zijn antwoord is raadselachtig: "Heeft de dag geen twaalf uren? Zo iemand wandelt bij dag, dan stoot hij zich niet, omdat hij het licht van deze wereld ziet; maar als hij wandelt bij nacht, dan stoot hij zich, omdat hij geen licht heeft." Jezus is het licht van de wereld. Zolang Hij er is, heeft wie Hem volgt niets te vre-*

zen. Dat zou de leerlingen moeten aansporen Hem zonder aarzelen te volgen. Kleingelovigen!

¹¹⁻¹⁶ *"Onze vriend Lazarus is ingeslapen; maar ik ga hem wekken." Jezus toont zich dus vastbesloten om nogmaals alleen op weg te gaan. Zijn leerlingen proberen Hem op andere gedachten te brengen: "Heer, als hij slaapt, zal hij genezen." Slaap is een teken van genezing, het heeft dus geen zin om op weg te gaan... Maar Jezus had van zijn dood gesproken. Nu zegt Hij het ronduit: "Lazarus is gestorven. En om u verheug ik mij dat ik er niet aanwezig was, opdat gij geloven moogt." Er is deze keer geen bode gekomen, het is dus door goddelijke ken-*

DE OPWEKKING VAN LAZARUS
(Duccio di Buoninsegna, 1310-1311).

Meesterlijk heeft de kunstenaar uit Siëna alle elementen uit het Evangelie weergegeven: Jezus, in het gezelschap van zijn apostelen, die zijn hand naar Lazarus uitstrekt om hem uit zijn graf te doen komen; Martha die bang is voor een schandaal en Hem probeert tegen te houden; de wenende Maria aan de voeten van de Heer, zoals in het huis van Simon de Farizeeër; de Joden die gefascineerd van Jezus naar Lazarus kijken; en Lazarus zelf « die al riekt ».

nis dat Jezus op de hoogte is van het overlijden van zijn vriend. Hij domineert alle gebeurtenissen en regelt er het verloop van, **“tot glorie van God”**.

¹⁷⁻¹⁹ Wanneer Jezus én zijn leerlingen in Bethanië aankomen, blijkt Lazarus al vier dagen in zijn graf te liggen. Het oponthoud van Jezus is berekend om het mirakel onbetwistbaar te maken: de Wet schreef voor dat er drie volle dagen moest gewacht worden om officieel iemands dood vast te stellen. Het dorp van Lazarus en zijn zussen ligt op ongeveer 3 km van Jeruzalem. Daarom waren er veel Joden naar Martha en Maria gekomen om hen hun rouwbeklag te doen over hun broer.

²⁰⁻²⁸ Zodra Martha de aankomst van Jezus vernam, ging zij Hem tegemoet; Maria bleef thuis. Martha zei tot Jezus: **“Heer, zo Gij hier waart geweest, was mijn broer niet gestorven. Maar zelfs nu weet ik nog dat God U zal geven wat Gij Hem vraagt.”** Jezus sprak tot haar: **“Uw broer zal verrijzen.”** Martha zei Hem: **“Ik weet dat hij verrijzen zal bij de opstanding op de jongste dag.”** Jezus antwoordde haar: **“Ik ben de verrijzenis en het leven. Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven. En wie leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven voor eeuwig. Gelooft ge dit?”** Zij zei Hem: **“Ja, Heer, ik geloof dat Gij de Christus zijt, Gods Zoon die in de wereld komt.”** Daarop gaat zij haar zus roepen.

Martha is de oudste. Zij is een rechtschapen en deugdzaam vrouw, verpersoonlijking van de gerechtigheid in het Oude Testament; daarin gelijkt ze op Nicodemus. Maria daarentegen, dat is wat anders! Zij lijkt eerder op de Samaritaanse. Het is opmerkelijk hoe Jezus door haar ontroerd wordt!

³²⁻³⁴ Zodra Maria kwam waar Jezus was en Hem zag, viel zij voor zijn voeten neer en sprak tot Hem: **“Heer, zo Gij hier waart geweest, was mijn broer niet gestorven.”** Het zijn de woorden van Martha, maar de tranen vloeien over Maria's gelaat, terwijl Martha niet weende... In het bijzijn van de oudere zus is Jezus zichzelf meester gebleven, maar Maria is nog maar nauwelijks bij Hem of er treedt een wijziging op: **Toen Jezus haar zag wenen en de Joden zag wenen die haar vergezelden, werd Hij hevig bewogen en ontroerd. Hij sprak: “Waar hebt gij hem begraven?”** Die vraag kondigt het wonder aan.

³⁵⁻³⁷ Jezus weende. De Joden zeiden: **“Zie hoe Hij hem liefhad.”** Maar onmiddellijk uiten zich ook de onvermijdelijke kwaadwilligheid en de slechte geest:

“Kon Hij die de ogen van de blinde heeft geopend niet evengoed zorgen dat deze niet stierf?” Merken we hierbij op dat de genezing van de blindgeborene een zo algemeen bekend feit is geworden dat zelfs de vijanden van Jezus dat mirakel moeten erkennen...

³⁸⁻⁴⁰ Jezus dan, opnieuw hevig bewogen, kwam bij het graf. Het was een grot en een steen sloot de ingang af. Jezus sprak: **“Neemt de steen weg!”** Martha komt echter tussenbeide: zij is bang voor de vreselijke ontgoocheling van de confrontatie met een lijk, zonder mirakel. **“Heer, hij riekt al; want het is reeds de vierde dag.”** Jezus weet dat goed genoeg. Hij heeft enkel zo lang gewacht om te komen opdat het wonder nog schitterender zou zijn. Zijn antwoord aan Martha is eenvoudig: **“Heb ik u niet gezegd: wanneer ge gelooft, zult ge Gods heerlijkheid zien?”**

⁴¹⁻⁴² Men nam dus de steen weg. Toen sloeg Jezus de ogen omhoog en sprak: **“Vader, Ik dank U omdat Gij Mij hebt verhoord. Ik wist wel dat Gij Mij altijd verhoort, maar Ik zeg het ter wille van de omstaande menigte, opdat ze mogen geloven dat Gij Mij gezonden hebt.”** Jezus toont zich groter dan Elias. Die moest, om het vuur uit de Hemel op het offer van de berg Karmel te doen vallen, tot God smeken: **“Geef mij antwoord, Jahweh, geef mij antwoord opdat dit volk wete dat Gij God zijt, o Jahweh, en dat Gij weer hun hart tot U trekt”** (1 Kg 18, 37). Maar Elias was slechts een profeet. Hier gaat het om een Zoon die volledig één is met zijn Vader.

⁴³⁻⁴⁴ Na deze woorden riep Hij met luider stem: **“Lazarus, kom uit!”** En de dode kwam tevoorschijn, de voeten en handen in windsels gewikkeld en zijn gezicht met een zweetdoek omwonden...

Deze opwekking is in feite slechts een terugroepen tot het leven hier op aarde. De verrijzenis van Lazarus is een manifestatie van de goddelijke glorie, maar als anticipatie op de waarachtige verrijzenis, op de komende transfiguratie. Het mirakel is een allegorische voorafbeelding, gewild door Jezus en begrepen door de evangelist Johannes, die duidelijk maakt dat Jezus werkelijk de verrijzenis en het leven is, zoals Hij het in al zijn predicates bevestigd heeft. Wie in Jezus gelooft, zal verrijzen op de laatste dag, beter dan Lazarus, want het zal voor altijd zijn.

abbé Georges de Nantes
februari 1998

Nederlandstalige uitgave van *Il est Ressuscité! La Contre-Réforme Catholique au XXIe siècle*.

Stichter: † Abbé Georges de Nantes.

Hoofdredacteur: Broeder Bruno Bonnet-Eymard, Maison Saint-Joseph, F-10260 Saint-Parres-lès-Vaudes.

Verantwoordelijke uitgever: A. Van der Schraelen, Driesheide 45, B-2980 Zoersel.

Abonnement voor binnen- en buitenland: € 15. Steunabonnement: vanaf € 20.

Rekening 000-3302057-80. IBAN: BE47 000 3302057 80. BIC: BPOTBEB1.

Internet: <http://nl.crc-resurrection.org/> – E-mail: hij.is.verrezen@gmail.com